

Villa & Fritid

ÅRGÅNG 44 7/11
EDITION SÖDER

BEKVÄM
VÄRME
FRÅN
BERGET
SID 26

ROFYLLDA STUNDER VID

LIVFULL DAMM

SID 14

MODERNA SPISINSATSER SID 20

EFFEKTIVARE OCH DESIGNADE FÖR ATT FRAMHÄVA BRASAN

BRA BELYSNING
KRÄVER PLANERING SID 4

OKTOBERFEST HELA OKTOBER!

För att fira vår nya köksutställning har vi mängder av erbjudanden till dig som skall förnya sitt kök och badrum. Priserna gäller under hela oktober och helgen den 1-2 oktober. Bjuder vi också på en värdecheck som ger dig kostnadsfritt hembesök och design av ditt nya kök eller badrum. Välkommen!

Design | Försäljning | Montering | Sveriges största showroom!

Göteborgsvägen 415, Kungsbacka
Öppet: vard. 10-18 (mån stängt)
Lördag & söndag 11-15

exBo
KÖK

+BAD+INREDNING

www.exbokok.se

FASTIGHETSSKATTEN ÖKAR SNABBARE ÄN VÄNTAT

Statens intäkter från den kommunala fastighetsskatten ökar mer än beräknat. Totalt får landets småhusägare betala 200 miljoner kronor mer än vad som var regeringens prognos för ett år sedan, enligt regeringens budgetproposition för 2012.

- Detta visar att taxeringssystemet, som ligger till grund för fastighetsskatten, är oförutsägbart och godtyckligt. Om inte ens regeringen lyckas göra rättvisande prognoser, hur ska då enskilda småhusägare kunna planera sina boendekostnader? säger Joacim Olsson, vice förbundsdirektör på Villaägarnas Riksförbund.

Sedan fastighetsskatten reformerades påverkar taxeringsvärdet nivån på fastighetsskatten för cirka hälften av landets småhusägare. Även

tomträttshavare och ägare av obebyggda tomter får ökade kostnader när taxeringsvärdena stiger.

- Mot bakgrund av taxeringssystemets brister har regeringen tillsatt en utredning som ska presentera förslag på hur det ska kunna avvecklas. I avvaktan på utredningen bör taxeringsvärdena frysas på 2009 års nivå, säger Joacim Olsson.

Taxeringsvärdena bör frysas på 2009 års nivå anser Villaägarnas Riksförbund.

LÖKAR & KNÖLAR

Den här boken omfattar vårblommande lök- och knölväxter som planteras på hösten och är vinterhärda i vårt klimat. I bokens första del beskrivs hur man kan använda lökar och knölar på olika spännande sätt och hur man ska sköta dessa växter för att få lön för mödan – en mix av inspiration och information.

Faktadelen tar upp ca 75 olika arter av våra vanligaste vinterhärda lök- och knölväxterna. Här anges bl.a. vilken typ av växtplats som är bäst, hur växten kan förväntas uppföra sig över tiden, hur man planterar och sköter den.

Lena Månsson, Ica Bokförlag

Bilder sid 1:
J-E Weinitz

Vi hyllar dig som inte släpper ner vem som helst i källaren.

Vi chansar heller aldrig.

Att installera en värmepump är många gånger ett komplext arbete. Men det är ingenting du behöver bekymra dig om. Vi låter bara våra certifierade och specialutbildade återförsäljare installera våra värmepumpar. De kommer dessutom gärna hem till dig och gör en kostnadsfri besparingskalkyl, så att du vet i förväg hur mycket du kommer att spara. För vi chansar aldrig. Välkommen till din närmaste återförsäljare!

www.ivt.se

IVT
VÄRMEPUMPAR

GÖTEBORG/SÄVEDALEN IVT Center/El & Energiteknik Väst AB 031-336 90 50
GÖTEBORG/HISINGS BACKA IVT Center/U-K Värmeteknik AB 031-22 88 40
GÖTEBORG/MÖLNLYCKE IVT Center/Energiförbättring AB 031-338 41 40

Villa & Fritid

Villa&Fritid ges ut av Västkosttidningar AB

Upplaga 104 500 ex

Utdelningsområde

Från Åsa i söder till Stenungsund i norr

Ansvarig utgivare Elna Sirkka

Redaktion Jan-Erik Weinitz (Foto)

Lars Bårtås, Stefan Mattsson,
Ann-Christin B Edström, Marita Åhman

Tryck V-TAB, Kungsbacka

Distribution Posten

Tidningen finns även på Husknuten

Adress Storgatan 36 A, 431 24 Mölndal

Telefon 031-27 51 20,

Hemsida www.villafritid.se

e-post info@villafritid.se

Omslagsbild J-E Weinitz

För eventuella fel i en annons svarar tidningen med högst annonskostnaden eller nytt införande i nästkommande nummer.

Åsikter framförda i signerade artiklar är författarnas egna och behöver inte sammanfalla med tidningens.

Nästa nummer utkommer 27 oktober

Detta medie är **RS**
RS-kontrollerad

Tipsa oss!

Har du gjort något hemma i ditt hus eller i trädgården som kan vara av intresse för våra andra läsare?

Maila eller ring till redaktionen och tipsa oss!

Villa & Fritid

Villa & Fritid

RS

DET HÄR
MEDIET ÄR
RS-KONTROLLERAT

www.villafritid.se

En riktigt bra garageportsaffär

NYHET!

Öppet:
Tisdag kl 14.00-18.00

Välkommen!

Crawford Center Göteborg
Marieholmsgatan 54
Telnr 031-84 90 60
goteborg@crawfordcenter.se

TISDAGSÖPPET 4 oktober

Exempel på våra erbjudanden:

★ Crawford g60 Satin, endast vit, modell Style eller Trend, inkl motor Magic 600 med två handsändare samt kodlås, 2450x2000 eller 2500x2125mm (bxh). **SPARA 4.855:-!**

★ Motorpaket Magic 600 med portöppnare plus extra handsändare för **halva priset - NU 2.995:-*** (Ord. pris 5 990:-)

*Gäller när du beställer en Crawford garageport med mått upp till 3500x2250 mm (bxh) och endast 4 okt 2011.

Crawford
CENTER

Specialist på Crawford garageportar

Allmänljus, arbetsljus, stämningsljus. Belysningen i hemmet ska fylla många funktioner – ibland i ett och samma rum.

Fundera på hur du vill använda ljuset och prova dig fram, lyder ett gott råd. Är du rådvill kan det vara en lysande idé att ta hjälp av en ljuskonsult.

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

Ljussättning handlar inte i första hand om vilka lampor man ska välja, utan vilken typ av ljus man behöver för olika delar i hemmet, säger Ulrika Ridell.

Nu är det dags att rusta hemmet med ljus för den mörka årstiden. En bra belysning ger inte bara ökad trivsel, det underlättar hemarbetet och minskar risken för olyckor och överansträngda ögon.

– En viktig utgångspunkt är anpassa belysningen efter dina behov och satsa på flera olika ljuskällor snarare än ett fåtal, säger ljuskonsult Ulrika Ridell på Elektrotekniska Byrån i Göteborg.

Ljussättning handlar inte i första hand om vilka lampor man ska välja, utan vilken typ av ljus man behöver för olika delar i hemmet. Se dig om och fundera på hur du och familjen använder rummen, vilka vanor och rutiner ni har, tipsar Ulrika.

– I de flesta rum som kök, vardagsrum och badrum behöver man variation. Ljuset ska passa för såväl städning och arbete som avkoppling och trivsamt umgänge. Man bör även ägna en extra tanke åt framtida ljusbehov.

LJUSVARIATION KAN UPPNÅS på olika sätt. En självklarhet nuförtiden är att reglera lamporna med dimmer. Ett annat knep är att blanda ljuskällor av olika typ, färgtemperatur och ljusstyrka. Att tända, dimra eller släcka olika lampor i samma rum ger möjlighet att laborera med ljus och mörker, vilket skapar atmosfär.

– Vill du "väcka liv" i din inredning kan du punktbelysa föremål som du tycker om: en vacker tavla, en skulptur eller annan prydnad. Det finns numera ett stort och varierat utbud av LED-belysning som man kan använda för det ändamålet.

ETT KNEP INOM LJUSSÄTTNING är att skapa indirekt ljus där man utnyttjar vägg- och takytor som reflektorer. I regel kräver detta lite mer arbete och planering genom att man bygger in eller på annat sätt döljer ljuskällorna. I ett befintligt hus kan ett sådant projekt passa bra i samband med en renovering eller ombyggnad.

– Man bör se till att planera in ljussättningen redan i ritningen. Att göra installationer i efterhand är krångligare för elektrikern och det blir inte alltid så snyggt.

ALLT FLER HUSÄGARE VÄLJER idag att anlita en ljuskonsult för att få vägledning med belysningen i hemmet, berättar Ulrika.

– Ljussättning kräver tid och planering. Samtidigt finns det ett växande utbud av moderna ljuskällor som inte är så lätt att hålla koll på. I det läget kan det göra stor skillnad om man får professionell hjälp med belysningen.

BRA BELYSNING KRÄVER PLANERING

Eco Wallpaper
och Boråstapeter

**KÖP 4 rullar
BETALA för 3!**

(Gäller ej kollektionerna Decorama och Borosan)

Livet är rikt.
Färgrikt!

Alcro Designers Kashmir

**KÖP 4 liter
BETALA för 3!**

ANGERED SALVIAGATAN 1. TEL 031-332 45 58
ASKIM HANTVERKSVÄGEN 12. TEL 031-748 47 30
GÖTEBORG DANSKA VÄGEN 96. TEL 031-337 55 50
KUNGÄLV TEKNIKERGATAN 7. TEL 0303-630 40
MÖLNLYCKE HÖNEKULLAVÄGEN 21. TEL 031-88 56 88
ONSA MARIEDALSVÄGEN 234. TEL 0300-618 88

PARTILLE MELLBYVÄGEN 33. TEL 031-340 05 70
STENKULLEN FÄRGVÄGEN 6. TEL 0302-222 45
STENUNGSUND ÄNGSVÄGEN 7. TEL 0303-830 80
ÖCKERÖ STRANDEN 2. TEL 031-96 25 00
ÄLVÄNGEN GÖTEBORGSVÄGEN 88. TEL 0303-74 60 85
VARBERG BIRGER SVENSSONS VÄG 19. TEL 0340-890 25

WWW.COLORAMA.SE

Vid badkaret är det önskvärt med ett mer dämpat och varmare ljus.

Vardagsrummet behöver ett varierat ljus med hänsyn till olika aktiviteter som läsning, avkoppling och tv-tittande.

LJUSA TIPS FÖR OLIKA RUM

HALLEN ÄR HEMMETS FÖRSTA ANHALT. Låt belysningen vara välkomnande, varm och praktisk. Infällda spotlights eller plafonder brukar fungera bra som ljuskällor. En smal och trång hall upplevs som bredare om du flyttar ut ljuset sidledes, till exempel med spottskenor i taket nära väggkanterna. Hallspegeln kan behöva lite extra ljus ovanifrån. Undvik att rikta ljuskällor direkt mot entrén.

KÖKET KRÄVER "LJUSPRECISION" med ordentlig belysning kring arbetsytorna. Bra belysning här är infällda halogen-spotlights eller lysrör över bänkskivor. Undvik skuggor. Även matbordet bör lysas upp med en överhängande dimbar lampa, det höjer njutningen att se maträtterna. Hela köket måste inte vara lika upplyst, varierande ljuskällor med olika styrka skänker stämning åt middagssamvaron.

SOVRUMMET LÄMPAR SIG FÖR MILDARE, vilsam allmänbelysning som går att dimra efter behov. Läslampor på var sida om sängen bör vara väl avskärmade, bländskyddade och

dimbara. Välj gärna lågenergilampor som avger låg värme. Infälld LED-belysning i klädkåp och garderober är praktiskt.

VARDAGSRUMMET BEHÖVER ETT VARIERAT LJUS med hänsyn till olika aktiviteter som läsning, avkoppling och tv-tittande. Välj gärna många ljuskällor i olika styrka. Riktad punktbelysning med halogenspottar kan ge liv åt tavlor, möbler och böcker. En uplight kan vara praktisk i läshörnan. Undvik bländning och starka ljuskällor på fönster och TV-ruta. Bakom TV:n är det bra med en kompletterande ljuskälla, till exempel en stämningsfull LED-ljuslist.

BADRUMMET FÖRTJÄNAR EN VÄL UPPLYST SPEGEL, gärna med ljus på båda sidor för att undvika onaturliga skuggor. Bra allmänljus för städning behövs. Vid badkaret är det önskvärt med ett mer dämpat och varmare ljus. Välj speciell badrumsbelysning enligt säkerhetsföreskrifterna. Tänk på att elinstallationer måste göras av en behörig elektriker.

VÄLJ RÄTT LJUSKÄLLOR

DEN KLASSISKA GLÖDLAMPAN är på väg att försvinna ur våra hem. Men det finns många fullgoda alternativ. Oavsett ljuskälla är det klokt att satsa på bra kvalitet – du får i regel det du betalar för!

HALOGENLAMPOR: Finns både för 230 V och 12 V, den senare är mer energisnål och avger mindre värme. Halogen används ofta i spotlights som riktat och koncentrerat ljus.

LÅGENERGILAMPOR: Passar bäst som allmänljus, gärna i utrymmen där ljuset är tätt under lång tid. Lampan passar bäst bakom skärm. Kontrollera att lampan är dimbar.

LYSRÖR: I hemmet rekommenderas T5-lysrör som är dimbara och ger ett bra arbetsljus. Passar bra i köket, tvättstugan eller på kontoret.

LED-LAMPOR: En energisnål ljuskälla på snabb frammarsch, bestående av små dioder utan glödråd som knappt avger någon värme. Engångspriset är högt men livstiden kan vara uppemot 30 år. Inomhus används LED-ljus främst som dekorationsljus och vägledande ljus, men kan i princip ersätta all belysning i hemmiljö.

LIGHTS IN ALINGSÅS

23 SEPTEMBER - 10 OKTOBER

Lights in Alingsås är ett årligen återkommande evenemang inom ljusdesign som lockar ca 70 000 besökare. Ledande internationella ljusdesigners kommer till Alingsås för att ljussätta offentliga miljöer. Tillsammans med ett sextiototal studenter från världen över jobbar de fram ljussättningarna

som senare visas upp för allmänheten under en femveckorsperiod.

Passa på att uppleva fantastisk ljusdesign genom att gå ljusslingan på egen hand eller var med på en guidad tur. Guiderna berättar och förklarar hur de internationella ljusdesignerna har tänkt. Startpunkt för evenemanget är Alströmerska Magasinet vid Lilla Torget. I anslutning till byggnaden ligger Ljuspaviljongen, där du kan inhandla biljetter till guidade turer, få information och köpa souvenirer. En tur tar ca en och en halv timma och efteråt finns möjlighet att fika på något av Alingsås kvällsöppna caféer.

FRAKTKEDJAN VÄST

Härryda **KROSS**

TRÄDGÅRDSPRODUKTER:

- Sorterad jord
- Prydnadssten
- Dressand
- Krossprodukter
- Gårdssingel
- m.m
- Kullersten

0771-111 211
www.fraktkedjanvast.se

031-88 78 38
www.harrydakross.se

ELEKTROTEKNISKA BYRÅN

Snoddas
Taklampa av
flätat rep.
Vit. 60W E27.
Två storlekar
Från 829:-

Aneta

V469.
Badrumsampa.
Vägghängd. Krom.
2x25W, 12V, G9, IP44.
Höjd 60 mm
Väggavstånd 200 mm.
950:-

AH BELYSNING AB

Låna hem
demokit

Garden Lights

Testa belysningen i din
egen trädgård.
Låna hem ett demokit.

GELIA

Nyheter från Ifö Electric

Läckra taklampor för bad och dressingroom.

Opus 200 CRYSTAL
3x28W, E 14, IP44.
H: 190 mm Ø: 200 mm
2.995:-

Vit, grå eller
svart porslins-
sockel med trans-
parent glas och
kristallhänge.

Edenryd CRYSTAL
3x28W, E 14, IP44.
H: 215 mm Ø: 330 mm
3.275:-

IFÖELECTRIC

ELEKTROTEKNISKA BYRÅN AB

Ljusdesign för privat & offentlig miljö
Showroom/kontor: Landsvägsg. 15

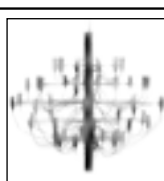
Belysning, Elmaterial, Ljuskällor
Butik: Linnégatan 14, Göteborg

Tel: 704 14 90 | Fax: 24 90 71 | www.etb.se | info@etb.se

MODERNA LAMPOR LIGHT ART

- en väl sorterad belysningsbutik inom modern design.
Här hittar ni det mesta inom belysning både inne & ute,
spotlights, badrum och tavelbelysning.

LIGHT ART | Mölndalsvägen 40-42, Göteborg | Tel/fax. 031-180 140/180 125 | tis - fre 11-18, lör 11-15

KÖKET BLEV LYSANDE!

Håkan och Lotti Djerf tycker att det nya köket blev lysande. De är mycket nöjda med belysningen men även med planlösningen i övrigt. Ett krav som Håkan hade var att man skulle kunna se ut över sjön när man står vid spisen. Och det kan man göra! Den nya öppningen mot matrummet har också gjort att man använder matrummet oftare.

Håkan tycker att spottarna lyser upp väldigt bra. De underlättar köksarbetet, till exempel när man ska leta efter något i kylskåpet.

Belysningen fyller en viktig roll – inte minst i köket. Det insåg villaägarna Lotti och Håkan Djerf när de skulle dra igång sitt stora ombyggnadsprojekt. Men insikten kom i rättan tid!

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

Att bygga om köket står högt på många villaägarers önskelista. Lotti och Håkan Djerf i Lindome bestämde sig för att förverkliga projektet för fem år sedan. Anledningen var att deras ursprungliga kök från 1980-talet blivit slitet och kändes opraktiskt, berättar Lotti.

– Vi ville ha ett större och modernare kök som är enklare att jobba i, men som också tillvaratar den fina utsikten ned mot Fage-redssjön.

Lotti och Håkan såg möjligheten att öppna upp köket genom att ta bort en intilliggande vägg. De ville också ha en central köksö som både kunde fungera som arbetsyta och vardaglig matplats med vy över sjön.

FAMILJEN TOG KONTAKT med ett köksföretag för att få hjälp med ritningar och inredning. Men de glömde en väsentlig aspekt – belysningen!

– Vi tänkte att lampor är något som man enkelt fixar i efterhand...

Strax innan ombyggnaden skulle dra igång pratade Lotti med sin granne, ljuskonsulten Ulrika Ridell.

– Hon ställde frågor som vi inte alls hade tänkt på, bland om hur eldragningen för belysningen var planerad. Plötsligt insåg vi att detta måste ordnas i förväg så att man inte behöver ändra och dra om elledningar när ombyggnaden är klar.

Med Ulrika Ridells hjälp gjordes en ny ritning där belysningen och elsystemet infogades i planlösningen.

– **VI FICK MÅNGA FLER LJUSKÄLLOR** i köket än de två armaturer som vi hade från början. Det blev en väldigt stor skillnad jämfört med tidigare, konstaterar Lotti.

Belysningen är idag behovsanpassad med infällda ljuskällor som kan riktas mot olika punkter i köket och som även kan dimras.

Över köksön finns en box med tre reglerbara spotlights som ger möjlighet till variation mellan arbetsljus och stämningsljus. Även köksskåpen har försetts med spottar som underlättar arbetet vid bänkarna.

– Vår elektriker tyckte nästan att vi överdrev när vi drog in så mycket belysning. Köket såg ut som en spindel av kablar under ombyggnaden. Men om vi hade gjort arbetet idag skulle vi valt att sätta in ännu fler elluttag. Det är praktiskt att ha till hands, särskilt under högtider när det är dags att ta fram julbelbelysning och annat dekorationsljus.

DET NYA KÖKET är idag både rymligt, praktiskt och stämningsfullt. Det hade inte blivit det samma utan en välplanerad belysning, menar Lotti som tycker att köksprojektet både blev lyckat och lärorikt.

– Det kändes lite som att stiga in i en ny värld när man upptäckte det stora utbudet av lampor och alla möjligheter att variera ljuset. Idag tänker vi på belysningen på ett annat sätt än vi gjorde förut.

inByte!

inByte!

Just nu 1000:- i inbyte för din gamla röjsåg när du köper en STIHL FS 480 K.

NU: 7.590:- Ord. 8.590:-

inByte!

Just nu 1000:- i inbyte för din gamla motorsåg när du köper en STIHL MS 261

NU: 6.390:- Ord. 7.390:-

inByte!

Just nu 300:- i inbyte för din gamla sele när du köper en STIHL X-Fit sele.

NU: 995:- Ord. 1.295:-

GOOD DESIGN

inByte!

Nu har vi skruvat till våra erbjudanden ordentligt! Byt in din gamla motorsåg eller röjsåg och få **1000** kronor i inbyte. Passa också på att få **300** kronor för din gamla röjssele när du byter till en prisbelönt STIHL X-Fit sele.

För mer information om våra produkter och aktuella erbjudanden, bara hos *din rådgivande STIHL och VIKING specialist i den Servande Fackhandeln*:
www.stihl-viking.se eller ring 020 - 555 666

Välkommen till Din Servande Fackhandlare!

Samtliga priser är Rek. priser inkl. moms och erbjudandena gäller t.o.m 11-11-30. Inbyte oavsett skick eller fabrikat.

www.stihl.se

**ASKIM
KUNGÄLV
KÅLLERED
PARTILLE
STENUNGSUND**

**GÖTEBORGS SKOG & TRÄDGÅRD AB
KST KUNGÄLVS SKOG & TRÄDGÅRD
AGRIATRÄDGÅRDSMASKINER AB
PARTILLE SKOG & TRÄDGÅRD AB
PERSSONS HYRMASKINER AB**

**031-68 38 80
0303-183 00
031-795 08 63
031-340 28 24
0303-885 70**

En bygglovsbefriad friggebod kan användas för många ändamål.

Vegar Moen valde att bygga en vedeldad bastu med tillhörande relaxrum på sin villatomt.

Nu kan familjen njuta av sköna bastubad så fort andan faller på!

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: VEGAR MOEN

Bastubad i det fria. Vegar Moens friggebod på villatomten rymmer både bastu och relaxrum med badkar. Vridbara dörrar och välplacerade tittgluggar bidrar till bra utblickar över trädgården.

BASTUBAD I TRÄDGÅRDEN

VAR ÄR DEN BÄSTA PLATSEN för bastubad i hemmet? Knappast i en mörk och trång källare, om du frågar Vegar Moen och hans fru Marie. Deras bastu är placerad hemma i trädgården i Lomma, omgiven av magnoliaträd och silverpärön.

– Ljuset, den friska luften och naturen är en stor del av upplevelsen. Här kan vi bada under soliga dagar eller när stjärnhimlen lyser om kvällarna.

VEGAR GJORDE INGEN RITNING av byggnaden. Istället skapade han en liten modell i kartong där han bestämde arkitektur och funktioner. Byggnaden består dels av själva bastun, dels av ett relaxutrymme med dörrar. Runtomkring finns ett trädäck med plats för solstolar.

– Det är bra att kunna anpassa öppningen efter vinden och ljuset. Dörrarna ger vindsydd åt uteplatsen, eller kan vridas så att det blir helt öppet mot trädgården.

BADHUSET STÅR PÅ PLINTAR med 30 cm luft under

golvet. Genom plankgolvet springor kan badvattnet sippra ned fritt till ett dränerande lager av makadam, samtidigt som luften utifrån kan tränga in.

– Luften i bastun är frisk och det är inget problem med draget i golvet. Man sitter ju uppe på laven när man bastar, säger Vegar.

Ett pulpettak klätt i tjärpapp skjuter ut en bra bit över öppningen och sluttar så att regnet kan rinna av på baksidan. Där på baksidan finns två utedschar i olika höjd, en för de vuxna och en för barnen. Om man föredrar att bada inomhus finns ett badkar av glasfiber i relaxrummet. Från badkarskanten kan man spana ut i trädgården genom sidofönstrena.

BASTUDÖRRARNA HAR HÄRDAT GLAS och de stora fönstrena för ljusinsläpp har enkelglas som tål värmen och inte immar igen. Vegar la mycket tid på att få fönstrena rätt placerade i förhållande till ljuset, berättar han.

50
1968-2018

ST ERIKS

IVINERA

HEDA

GÅRDA JOHAN

Vi har allt till din trädgård: marksten, natursten, mursten, dekorsten, gräs, belysning, sand & grus, VA material m.m.

Öppet: Måndag-Fredag 7.00-17.00, lördag 9.00-13.00

Adress: Entreprenadv. 1, Göteborg. **Tel:** 031-55 92 00, www.gardajohan.se

"FRAMFÖR ALLT BARNEN GILLAR ATT TA EN DUSCH DÄRUTE. DET GER EN FRIHETSKÄNSLA."

En detalj som han är speciellt nöjd med är bastuns lilla fönsterglugg, 5x8 cm, som vetter mot huset.

– När man sitter uppe på laven har man huset under uppsikt och kan kika in genom köksfönstrena.

BYGGNADEN ÄR KLÄDD I FURUPANEL med vitlaserad utsida. Alla fönsterkarmar är gjorda av kvistfri asp, liksom den utvändiga bänken och väggarna inne i bastun.

– Asp doftar gott och är ett perfekt träslag för bastun. Men samtidigt är det betydligt dyrare än gran, så vi fick prioritera träslag efter miljö och funktion.

Lösvirket köptes in efter noggranna prisjämförelser hos de olika byggvaruhusen. Kostnaderna för allt material och arbete har han ingen exakt siffra på, men uppskattningsvis rör det sig om 80 000-100 000 kronor.

I BASTUN STÅR EN VEDKAMIN av finskt märke. Brasan är trevligare att titta på än ett elaggregat, påpekar Vegar.

– Och den ger definitivt en behagligare och fräschare värme, tycker jag.

Eftersom byggnaden är på 10 kvm behövdes ingen bygglovsansökan. Däremot fick familjen lämna in en bygganmälan för eldstaden och be grannarna om tillstånd då bastun står nära tomtgränsen. Av hänsyn till grannarna valde man också en extra hög skorsten, 2,5 m hög.

– Det kan ryka en del när man tänder brasan, men när

Skön värme. I bastun finns en vedeldad kamin som bjuder på behaglig värme och mysigt sken från glasluckan.

temperaturen når upp till 350 grader i kaminen syns det ingen rök alls.

BASTUNS TAK OCH VÄGGAR har 10 cm isolering. Under vintern tar det drygt en halvtimme att få upp värmen till 100 grader med 6-8 vedpinnar i kaminen. När svetten dryper kan man gå ut och svalka sig i relaxrummet och kliva ned i badkaret.

– Vi har grävt en vattenledning från huset till badkaret, den ligger inte så djupt men hittills har den klarat frosten. Vi använder mest kallvatten, men det finns även varmvatten.

Sommartid passar det kanske bättre att använda någon av uteduscharna?

– Ja, framför allt barnen gillar att ta en dusch därute. Det ger en frihetskänsla, säger Vegar.

BASTUVÄRME - HET FRÅGA

Vedvärme eller elvärme i bastun? Såväl praktiska förutsättningar som eget tycke avgör vilken basuuppvärmning du väljer.

En fråga som engagerar många bastuentusiaster är vilken uppvärmning man bör välja.

En vedbastu anses som det mest genuina alternativet för bastubad. Samtidigt förutsätter det en anslutning till skorsten, samt bygganmälan för detta. Det innebär att det kan bli krångligt eller i vissa fall omöjligt att installera en vedbastu inne i ett hus. Möjligheten förbättras om man bygger en fristående bastu på tomten, men det förutsätter också att kommunen godkänner en eldningsanläggning där man bor. Även grannarna kan ha synpunkter.

Här sammanfattar vi fördelarna med de två typerna av basuaggregat:

Bastu med el

- ▶ Smidigt att installera
- ▶ Kräver ingen skorsten och avger ingen rök
- ▶ Enkelt att reglera värmen
- ▶ Kräver inget underhåll och skötsel
- ▶ Mindre brandrisk jämfört med hantering av eld

Bastu med ved

- ▶ Miljövänligt med biobränsle
 - ▶ Lägre driftkostnader än el, i synnerhet om man har tillgång till egen ved
 - ▶ Hög mysfaktor med eldskenet från brasan
 - ▶ Många anser att vedvärme är mer behagligt än elvärme
 - ▶ En del upplever att vedeldning är roligt och stimulerande
- / LB

Gå två betala för en!

Fyra dagar med nyheter, tips och inspiration på Hem & Villamässan i Göteborg 27 - 30 oktober 2011. Är du medlem hos Villaägarna Riksförbund har du möjlighet att "gå två betala för en". För att ta del av erbjudandet visar du giltigt medlemskort i kassan.

Entrépriser 2011

Vuxen 140:- | Torsdag: 90 kr / vuxen (OBS! Går EJ att kombinera med andra erbjudanden)
Barn (7-15 år) 20:- | Barn (0-6 år) gratis | Familj (2 vuxna och max 3 barn 7-15 år) 290:-

Öppettider 27-30 oktober 2011

Torsdag kl 11.00-19.00 | Fredag kl 10.00-18.00 | Lördag kl 09.00-18.00 | Söndag kl 10.00-17.00

Sköna klipp hos Järnia!

Säkra ditt hem!

SPARA 1.000:-

4.995:-

Avfuktare från Woods! DS40:

"Ett riktigt kraftpaket!"

Tar upp till 17,1 l/dygn! Täcker upp till 235 m²!

Driftsäker! Kan slanganslutas!

Auto-stopp vid full tank!

Ord pris 5.995:-

SPARA 1.000:-

2.495:-

MDC16: " Perfekt för tvättstugan och i sommarstugan!"

Tar upp till 16 l/dygn!

Täcker upp till 80 m²! Driftsäker! Kan slanganslutas!

Auto-stopp vid full tank!
Ord pris 3.495:-

Hög kapacitet!
Lågt pris!

Wood's

JUST NU 20%

På samtliga värmeprodukter från MYSON

MYSON

NYHET!

Byt cylinder!

Nya 1200 serien har skydd mot nyckelkopiering.

1 pack 1201 från

419:-

Från **379:-**

FIX 2820/2830

Fönsterlås för in/utåtgående fönster enkelt montage, diskret design.

Lås altandörr och fönster!

Effektivt läshandtag med kodlåsning

Handtag

1.549:-

Ord pris 1.695:-

I lager på Järntorget, hos övriga beställningsvara.

2 pack 1201 från

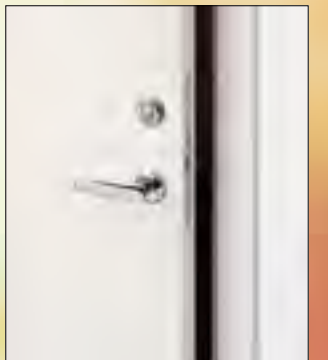
759:-

ASSA

ASSA ABLOY

Habo Ytterdörrsats Komplett låssats till ytterdörr

Habo ytterdörrsats finns i två varianter, en med låskista och en utan låskista. Utmärkt till friggeboden, garaget eller stugan. Finns i krom och mattkrom. Avsedd för dörrtjocklek 30-70 mm. Fullständig monteringsanvisning medföljer.

995:-

Habo Ytterdörrsats med låskista
Ord pris 1.195:-

699:-

Habo Ytterdörrsats utan låskista
Ord pris 799:-

habo

JÄRNIA

JÄRNIA Frölunda, Klangfärgsgatan 10. Tel 031-29 21 35

JÄRNIA Lerum, Aspenäsvägen 2. Tel 0302-109 80

JÄRNIA Järntorget, Första Långgatan 1. Tel 031-14 04 70

JÄRNIA Olskroken, Redbergsvägen 2. Tel 031-21 80 42

Gäller så långt lagret räcker, dock längst t o m 26/10 2011. Med förbehåll om eventuella tryckfel.

Vi hjälper dig välja rätt

ROFYLLDA STUNDER VID LIVFULL DAMM

"Titta, nu kommer fiskarna fram!". Rakel och sonen Markus gläds åt den nyanlagda dammen i sin villaträdgård i Mölndal.

Rakel Simonsen har allt sedan barnsben hyst ett stort intresse för akvarier. Nu har hon flyttat ut sitt intresse till trädgården och byggt en egen damm med småfiskar och handplockade vattenväxter.

- Det är rofyllt att sitta härute och studera livet under ytan, säger Rakel.

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

Rakels trädgårdsdamm i Mölndal rymmer 3000 liter vatten och är omgärdad av en 50 centimeter hög ram av frigolit och impregnerat trä. Den upphöjda dammen och dess form ger intryck av ett stort akvarium i utomhusmiljö.

– Jag ville ha en ram att vila armarna på, så att jag kan luta mig ner och titta på fiskarna och den levande vattenmiljön, berättar hon.

Sedan dammen byggdes färdigt i våras har Rakel tillbringat många rofyllda stunder i trädgården. Hon har följt djurlivet under ytan och fått klara besked om att guldskarporna trivs.

– Jag har hävat in ett femtiotal nykläckta yngel som jag förflyttat till mitt akvarium inomhus. Där får de växa till under vintern, utan risk att bli uppätta av de större fiskarna i dammen.

RAKEL HAR ÄVEN EXPERIMENTERAT med växtligheten. Förutom några inköpta röda näckrosor har hon samlat växter från närliggande sjöar och vattendrag, bland annat vattenpest (från Sisjön), vattenklöver (från Stensjön) och pilört (från Långvattnet). En del av växterna är planterade i nylonvävs-säckar med jord, medan andra tjänar som flytande öar på vattenytan.

– En del växtsorter har inte funkat så bra, men vattenklöver trivs alldeles utmärkt!

Rakel tar egna vattenprover och kontrollerar pH-värde och nitrathalter regelbundet. Hon har installerat ett filter som bryter ned nitrat med hjälp av bakterier, men drar också nytta av de levande växterna som fångar upp näringsämnen i vattnet. När vattenkvaliteten försämrats leder hon bort vatten med en hävert och pumpar in friskt vatten med en pump, försedd med UV-ljus.

– Elkablar till pumpen ska grävas ner i ett rör så fort jag hinner, nu ligger kablar fritt på marken vilket medför en onödig snubbelrisk, säger hon ursäktande.

DAMMENS BOTTEN ÄR UTFORMAD i trappsteg med en djuphåla på drygt en meter som ska klara risken för bottenfrysning under kalla vintrar. Botten består av en två millimeter tjock gummiduk som vilar på en skyddande markväv. Dammens kanter med frigolitisolering bidrar till en jämnare vattentemperatur och mindre frysrisk.

– Den upphöjda konstruktionen innebar att jag slapp gräva så djupt i marken jämfört med om jag anlagt dammen i markhöjd.

RAKEL ÄR INTE ENSAM om sitt intresse. Hennes son, Markus, brukar hålla henne sällskap och hjälpa till med dammsysslor.

– Min man är däremot inte så engagerad i dammprojektet. Han har haft fullt med att renovera den gamla villan som var närmast fallfärdig när vi flyttade in för fem år sedan.

Nu är villan i stort sett färdigrenoverad. Och dammen då? Skulle det inte vara fint att kröna den med liten porlande, rofylld fontän?

– Absolut inte, då ser man ju inte vad som händer under ytan, då ser man ju bara bubblor, säger Rakel.

På första parkett. Av praktiska skäl omges dammen av en träram, lämplig att vila armarna på när man vill studera livet under ytan.

Bygga egen damm?

Den vanligaste metoden att bygga en trädgårdsdamm är att använda folieduk/gummimatta som läggs i den utgrävda dammgropen och därmed bildar grund till dammen.

Ett annat alternativ är en så kallad dammskål. Skålen sänks ner i det måttanpassade, utgrävda hålet och byggs sedan in med hjälp av sand, jord, sten och växter. Utrustning som kan ingå i dammen är filter, UV-renare och pump, samt dekorationer som fontän och belysning.

Det finns mycket tips att hämta på nätet om byggmetoder och tillbehör. Sök på "bygga damm".

NY ALTAN I NATURSTEN
Beklädnad av trappor, skorstenshållar m.m.
Skicka in ritning och mått för offert!
Stenhults AB
Kontor o. lager: Häggvalldamm (mitten Statöil)
Öppet: Vard 15-17, Lörd 11-14.
www.stenhults.se | info@stenhults.se
Tel. 0304-66 73 89 | Mobil. 0708-66 73 89

RS
DET HAR
VI HITTAT
KONTROLLERAT

När bytte du lås senast?

Nya ASSA Entré med d12

ASSA Entré är ett helt uppdaterat lås, försett med ASSA d12 – låscylindern med kopieringsskyddade nycklar. ASSA Entré finns nu hos din handlare.

ASSA
ASSA ABLOY

KOPIERINGS
SKYDDAD

HEED & THOM
DESIGN

10 min från centrum.

För kontakt och tidsbokning ring Pelle Thom,
031-89 44 90 eller 0705-11 99 05

MOBALPA
KÖK

Lundins
KÖK & INTERIÖR

Vi ligger inte på **"FINA GATAN"** därför kan vi hålla **hög service. Hög kvalitet och låga omkostnader** = mycket kök för pengarna. Vi har dessutom mycket stor kunskap och erfarenhet.

HEED & THOM
DESIGN

i samarbete med: R.Olausson Byggnadsmontering
Wallroths EL

Tagene Hantverkshus, Tagenevägen 62

INRED MED FÄRG

presenterar 67 olika färgpaletter. Dessa 67 färgpaletter och uppslag är uppbyggda av ca 120 stycken färgnyanser som kombineras just för att de passar ihop och är behagliga för ögat.

Varje uppslag har en kombination av olika färgnyanser som illustreras i en hemmiljö. Boken avslutas med ett stycke om hur färger fungerar, men framför allt av ett färgschema som motsvarar det svenska NCS-systemet (National Colour System), där översättningen från det engelska färgsystemet utförts av Svenska Färginstitutet.

/ Kevin McCloud, Ica Bokförlag

CHICK-A-DEE

Brandvarnaren Chick-a-Dee har fått sitt namn från fågeln Chickadee (amerikans talltita), vars karaktäristiska varningslåte räddat många fågel i knipa. Nu är det vi människors tur att bli varnade av den lilla sångfågeln.

Brandvarnaren vann första pris i en tävling som det nederländska försäkringsamfundet arrangerade 2006 och är formgiven av Louise van der Veld. <http://designista.se>

SE UPP

(Minns den snö som föll i fjol)

Snart faller höstloven, sedan kommer snön... Men redan nu är det läge att klättra upp och inspektera tak och hängrännor.

Gör en inspektionsrunda och kontrollera taket och hängrännorna.

Den gångna vintern bjöd på kraftiga snöfall, isbeläggningar och långvarig kyla. Väderleken skapade stora problem, inte minst på villataken där sprängskadade hängrännor, söndriga takpannor och belastningsskador på takstolarna var vanligt förekommande. Hur nästa vinter blir går knappast att förutspå – men det är klokt att förbereda sig och se över takets skick redan nu.

Undersök följande områden: Hängrännor

Höstloven är vackra att skåda – så länge de inte blockerar hängrännorna. Tilltäppta rän-

nor stoppar avrinningen och leder till ökad risk för frysskador och inläckage av vatten i takkonstruktionen. Se till att rengöra rännorna regelbundet, i synnerhet efter stormiga höstdagar.

Taktäckning

Gör en inspektionsrunda uppe på taket och kontrollera att taktäckningen är fri från skador

och sprickor. Kontrollera beslag och infästningar på plåttak. Se till att takpapp sitter tätt och inte har lossnat från underlaget. Takpannor ska vara hela, rena och ligga rätt.

Innertaket

Kontrollera innertaket från vinden, det ska vara torrt, ljust och dofta friskt. Kontrollera sedan känsliga ställen som runt skorstenen, genomföringar och fönster – särskilt äldre takfönster. Vindutsatta ställen bör få en extra översyn, där kan det

finnas risk att snö eller regn blåser in.

OBS säkerhet!

Var noga med säkerheten när du arbetar eller befinner dig på taket. Läs mer om "säkerhet på tak" på Boverkets hemsida. Kontrollera även vilka villkor som gäller hos ditt försäkringsbolag för den här typen av arbete.

LB

Funktionell design

Designade för att du ska känna dig som hemma

BYT UT DINA GAMLA ELEMENT NU!

LVI radiatorerna håller låg ytemperatur och avger behaglig och mjuk värme. Man slipper torr luft och problem med cirkulerande damm, vilket är goda nyheter för familjer som lider av dammallergi.

LVis återförsäljare hittar du här:

Hällebergsvägen 7, Stenkullen. Tel 0302-228 30

Stakebergsv 3, Stenkullen
Tel 0302-52 29 40 | www.ael-lerum.se

Citylights Installations AB

Kvastekullav. 11, 433 41 Partille
Tel 031-84 76 05, 0705-44 96 63

Ljungviks Torg, Gråbo. Tel 0302-461 93

JOUR
DYGNET RUNT

Aröds Industriv. 28, 422 43 Hisings-Backa
Tel 031-50 01 20 | www.500120.com

Strömstadsgatan 4, Göteborg
Tel 031-22 37 77 | www.lundbyel.se

DECRA® TAKSYSTEM. DITT BÄSTA TAKVAL!

Decra Taksystem har en rad fördelar som ger dig en trygg och ekonomisk taklösning med lång livslängd. Dessutom kan du välja mellan 11 vackra färgnyanser.

Den låga vikten. Endast 6,7 kg². Perfekt för takkonstruktioner som inte tål större belastningar.

Smidig hantering och montering. Decra har ett smidigt format, viktigt både för hantering ochläggning.

Tät och tyst. Decra kan monteras på alla tak med lutning från 10 till 85°. Decra ger varken

upphov till eller förmedlar ljud som smattrande regn eller hagel.

30 års garanti. Decra har använts i mer än 40 år under skiftande klimatförhållanden. Därför ger vi dig 30 års materialgaranti när du köper ett Decratak.

Decra Takexperter – montageproffsen.

Våra auktoriserade Takexperter med lång erfarenhet och gott renommé är en garanti för hundraprocentig funktion och lång livslängd.

NY METOD SKYDDAR TAKPANNORNA

Utnyttja ditt
ROTAVDRAK!

Före

Efter

Växtlighet och smuts på takpannorna är inte bara ett estetiskt problem. Pannornas hållbarhet och livslängd riskerar att försämrats av smutsen. Med hjälp av en ny metod kan takpannorna skyddas från framtida växtangrepp.

Metoden som kallas dyny® har utvecklats i Finland och lanseras nu på den svenska marknaden av företaget Svenska Tegelskydd. - Metoden används numera flitigt i Finland där den även testats av statliga finska provningsanstalten VTT, med bra resultat.

För att metoden ska fungera måste taket behandlas i två steg. Först tvättas takpannorna med dyny® tegeltvätt som avlägsnar all smuts och påväxt. När pannorna torkat impregneras de med ett medel som skyddar pannorna från fukt. Det innebär att sporer från mossor, lavar eller annan växtlighet inte kan slå rot.

- Impregneringsmedlet bildar en transpa-

rent yta som gör att takpannorna inte kan suga upp vatten. Takbeläggningen fortsätter dock att "andas" som förut.

OM MAN RENGÖR TAKET PÅ VANLIGT VIS, till exempel med en högtryckstvätt, är det svårt att komma åt rötterna.

- Det är ungefär som att "klippa gräsmattan". Taket blir rent och snyggt ett tag, men snart börja det växa igen. Problemet är att påväxten skadar takpannornas yta och bidrar till att de att långsamt vittrar sönder. Därmed riskerar man att få byta ut takbeläggningen tidigare än vad man tänkt sig.

Det är främst betongpannor som utsätts

för påväxt. Traditionella lertegelpannor klarar sig däremot i regel bättre, eftersom pannornas ytskikt är hårdare och mindre poröst.

I Finland har många villataken som behandlats med dyny® varit fria från påväxt i över tio år.

- Vi har fem års garantitid på skyddsmedlet, men generellt kan man räkna med att taket är skyddat under längre tid än så.

För mer info. och gratis offert kontakta

SVENSKA TEGELSKYDD AB

www.tegelskydd.se • Tel. 031-87 26 46
Lars 0706-10 58 00 • Jyrki 0706-46 75 70

UTFÖRSÄLJNING

av alla utställningsprodukter i butiken

KYL • FRYS • SPIS
DISK • TVÄTT • TORK

Lördags-
ÖPPET!

Electrolux | Husqvarna | Elektro-Helios

Electrolux
Butiken i KUNGÄLV

Tel. 0303-165 58 Tekniskgatan 8, Kungälv

Öppet: Vard. 9.30–18.00, Lunch 13.00–14.00 • Lördag 9.30–13.00

• Kvalité • Trygghet • Kundservice

SMÅHUSTAXERING

SÅ BLIR DITT NYA TAXERINGSVÄRDE
- TITTA PÅ INTERNET

Skatteverket öppnade nyligen e-tjänsten "Fastighetsdeklaration, småhus". Med e-tjänsten kan man se sitt förslag till nytt taxeringsvärde eller e-deklarerera sitt småhus redan innan man fått pappersblanketten i brevlådan.

Totalt 2,3 miljoner småhusägare får i månadsskiftet september-oktober ett förslag på taxeringsvärde eller en fastighetsdeklaration hemsänt.

Men redan nu kan alla som har e-legitimation se förslaget till nytt taxeringsvärde för sitt småhus, fastighetsdeklarerera eller ändra uppgifter i förslaget via Skatteverkets e-tjänst för fastighetsdeklaration av småhus. E-tjänsten har dessutom utvecklats och gjorts mer användarvänlig.

- **NYTT FÖR I ÅR** är att man via e-tjänsten enklare kan se den egna fastigheten på en så kallad

riktvärdekarta och få uppgift om vilka försäljningar som skett i det egna värdeområdet och som påverkat taxeringsvärdenivån. Där kan man också jämföra värdena i angränsande värdeområden. Vi tror att denna funktion kommer intressera många småhusägare, säger Erik Rydelid verksamhetsutvecklare på Skatteverket.

- **E-TJÄNSTEN UNDERLÄTTAR** för fastighetsägarna eftersom den är enkel att använda, minskar risken för fel och spar tid. Dessutom får man en kvittens på att man lämnat in sina uppgifter, säger Erik Rydelid.

ÖVERSVÄMNING I HUSET

Prylar som flyter runt, golv som blir skadade och väggar som är våta. Familjer som får se sina källare översvämmade efter ett skyfall. Nu senast i Kungsbacka kommun. Det kommunala avloppssystemet klarade inte belastningen. Hur försäkringsbolaget behandlar sina kunder är väsentligt när katastrofer av det här slaget drabbar husägare.

Din villaförsäkring täcker, men som vanligt när det gäller försäkringar finns det goda skäl att läsa villkoren. Självrisken brukar vara procentuellt baserad på skadebeloppet. Men är det uppenbart att det handlar om ett dåligt kommunalt avloppsnät bör man förstås ställa krav på kommunen att betala självrisken och eventuellt andra kostnader som inte täcks av försäkringen.

En annan obehaglig överraskning för den som drabbats av skada, är reglerna om åldersavdrag. Även om skicket är bra på det skadade föremålen kan åldersavdraget bli avsevärt.

Tips på hur du förebygger översvämning:

- ▶ Kontrollera avrinningen från marken, takavloppet och dess avledning.
- ▶ Kontrollera avloppsinstallationen och dräneringssystemet.
- ▶ Kontakta kommunen och eventuella installatörer innan du vidtar några åtgärder.
- ▶ Om du tror att det finns risk för nya översvämningar via VA-nätet, undvik att förvara fukt känslig egendom i källare och andra utsatta utrymmen och överväg att installera backventiler eller andra tekniska lösningar för att minska risken för nya skador.
- ▶ Drabbas ditt område gång på gång av översvämningar via VA-nätet, kan det vara läge att begära ombyggnad/renovering av de kommunala VA-ledningarna. Rapportera de brister du upptäcker i VA-ledningssystemet till kommunen.
- ▶ Ska du bygga nytt eller köpa begagnat hus, tänk på att det är hus i vissa lägen som löper störst risk för översvämning. Ett högt läge är t.ex. bättre än ett lågt vid översvämning i ett VA-nät.

Checklista om du drabbas av översvämning:

- ▶ Bryt strömmen, då vattnet kan bli strömförande, men se till så att en eventuell dräneringspump inte stannar.
- ▶ Behöver du länsupphälp, kontakta Räddningstjänsten.
- ▶ Var noga med hygien efter kontakt med avloppsvatten.
- ▶ Anmäl översvämningsskadorna till ditt försäkringsbolag och VA-bolaget. Försäkringsbolaget hjälper till med uttorkning.
- ▶ Fotografera skadorna. Rädda egendom om du kan göra detta utan att riskera din egen säkerhet.
- ▶ Släng inte förstörd egendom innan försäkringsbolaget har fått möjlighet att besöka dig och kunnat konstatera vad som har förstörts.
- ▶ Beror skadan på att VA-bolagets ledningar inte klarar lagkraven, begär ersättning för självrisken och andra kostnader som du inte får ersättning för från försäkringsbolaget.

STEFAN STJERNEDAL

Regionchef, Villaägarnas Riksförbund

stefan.stjernerdal@villaagarna.se

Helt enkelt bäst.

Ibland får man lägga all ödmjukhet åt sidan och bara framhäva ren fakta: Vår luft/luftvärmepump IVT Nordic Inverter har fått toppbetyg av Energimyndigheten flera år i rad. Den har även marknadens i särklass bästa trygghetsförsäkring – 10 års försäkring på kompressorn och 6 års försäkring på värmepumpen. Dessutom har den klarat Svanens tuffa kvalitets- och miljökrav. Välkommen in till närmaste återförsäljare där även ett riktigt bra erbjudande väntar.

GÖTEBORG

SÄVEDALEN

JOUR DYGNET RUNT
Aröds Industriväg 28, 422 43 Hisings-Backa
Tel. 031-50 01 20 • www.500120.com

IVT center
Industrivägen 55, 433 61 Sävedalen
Tel. 031-338 90 50
info@ivtcenter.se • www.ivtcenter.se

KUNGSBACKA

MÖLNLYCKE

elkedjan
Walter Hansson
Hantverksgatan 3, Kungsbacka • Tel. 0300-56 85 10
månd-fred 9-18, lörd 9-14
butiken@walterhansson.se • www.walterhansson.se

IVT center
Rådastocksvägen 1, 435 44 Mölnlycke
Tel. 031-33841 40
info@efvab.se • www.efvab.se

KUNGÄLV

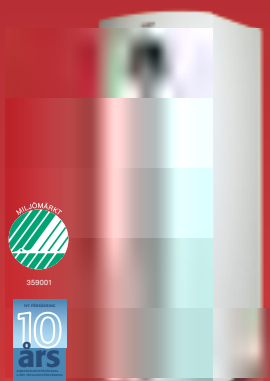
GÖTEBORG

YTTERBY RÖR AB
Truckgatan 2, Rollsbo ind. omr. Kungälv
Tel. 0303-921 45 • vard 9-17, lörd stängt

IVT center
Aröds Industriväg 28, 422 43 Hisings-Backa
Tel. 031-228840
info@ukvarmeteknik.se • www.ukvarmeteknik.se

VÄRME - VATTEN - SANITET

Alla våra pumpar är snåla.
Men den här tar verkligen priset.

Vår nyaste berg-, jord- och sjövärmepump IVT Greenline HE är utrustad med den senaste generationens A-klassade lågenergi-cirkulationspumpar. Det gör att elförbrukningen reduceras ytterligare vilket ger dig ännu lägre uppvärmningskostnader. En god nyhet för dig som vill spara både pengar och miljö.

Ytterby Rör
— 0303-921 45 —

Nautic. Designed by you.

Nautic klarar trycket du ställer på ett badrum.

- ✓ Wc med ergonomisk spolknapp som alla lätt kan trycka ner, också barn och äldre.
- ✓ Lättstädade och hygieniska badrumsprodukter i alla storlekar.
- ✓ Blandare med resurseffektiva funktioner som sparar både pengar och miljö.

www.gustavsberg.se

TRUCKGATAN 2,
Rollsbo ind. omr. KUNGÄLV
Telefon: **0303-921 45**
Öppet: vard. 9-17, lörd. stängt

MODERNA SPISINSATSER

EFFEKTIVARE OCH DESIGNADE FÖR ATT FRAMHÄVA BRASAN

1

2

3

4

1 Contura 21

2 HWAM 130/45

3 Heat Pure 105 / Kal-Fire

4 Contura 460

Slösar du ved på kråkorna? Med en spisinsats tillvaratar du vedvärmens effektivt, samtidigt som du kan fortsätta njuta av lågornas sken.

TEXT: LARS BÄRTÅS

DET ÄR HÄRLIGT ATT TÄNDA en brasa i spisen när höstmörkret faller. Veden sprakar och lågorna dansar rogivande. Men vart tar värmen vägen? Har du en öppen spis kan det ta lång tid att höja värmen i rummet.

– Att elda i öppen spis är tyvärr väldigt ineffektivt. Det allra mesta av värmen, närmare 90 procent, försvinner rakt upp i skorstenen och du får ödsla många vedklampar innan spismuren blir varm, konstaterar Björn Valentin på Svenska Brasvärmeföreningen.

En öppen spis kan vanligtvis enkelt göras om till en effektiv värmekälla. Installerar du en insats eller kasset i spisen kan du tillvarata uppemot 70-80 procent av värmen från veden, säger Björn Valentin.

– Moderna spisinsatser och kassetter är värmeekonomiska men också designade med stora glasdörrar som framhäver brasan. Mysupplevelsen blir i stort sett densamma som när du eldar i öppen spis.

VERKNINGSGRADEN PÅ ELDSTÄDERNA skiljer sig inte mycket åt. Istället är det storleken på kassetten eller insatsen, ”den värmeavgivande ytan”, som avgör hur stort värmeutbytet blir.

Skilnaden mellan en ”kasset” och en ”insats” är att insatser står på ben och mestadels används vid frimurning av spisar. Kassetter är däremot oftast plana i botten och avsedda för direkt montering i befintliga öppna spisar. Ett flertal modeller är utrustade med ett galler, så kallat rooster, där man lägger veden, samt en utdragbar asklåda som gör det lätt att aska ur eldstaden. Det finns även kassetter med inbyggd fläkt.

– Fördelen med fläkt är att värmen sprids snabbare i rummet. Nackdelen är att fläkten kräver elanslutning och alltså inte fungerar vid strömavbrott. Även fläktljudet kan upplevas lite störande.

ATT MONTERA EN BRASKASSETT är förhållandevis enkelt för en händig gör-det-självare. Men är du minsta osäker bör du överlåta jobbet åt en professionell installatör. En normal installation brukar kosta omkring 5000 kronor, och enklast är att vända sig till en större värmebutik som erbjuder denna tjänst.

När det gäller valet av kasset måste du naturligtvis ta hänsyn till spisens storlek. Ta måtten på spisens öppning: bredd, längd och djup. I värmebutiken finns ofta pappersmallar som visar storleken på olika kassetter vilket du också kan ta hjälp av.

I LIKHET MED FRISTÅENDE KAMINER finns det numera ett stort och stilmässigt varierat utbud av kassetter och insatser. Priserna ligger i genomsnitt kring 10.000-12.000 kronor, men det finns både billigare och betydligt dyrare modeller. Du kan även behöva vissa tillbehör som förbättrar helhetsintrycket, till exempel ett täckgaller som fyller ut mellanrummet mellan kassetten och eldstadsöppningen. Sist men inte minst är det viktigt att kontrollera märkningen av den produkt du köper.

– Alla lokaleldstäder bör vara CE-märkta, vilket innebär att de uppfyller grundläggande krav på säkerhet. Det finns även modeller som är P-märkta eller Svanenmärkta och därmed klarar högt ställda kvalitets- och miljökrav, säger Björn Valentin.

CONTURA 480
Ord. pris 31.900:-
**JUST NU
28.900:-**

Modernt skuren täljstenskamin med en välbeprövad och uppskattad brännkammare. Miljömärkt med Svanen.

CONTURA 520T
Ord. pris 22.700:-
**JUST NU
18.900:-**

Liten täljstenskamin med stor värmekapacitet. Vikt 210 kg. Miljömärkt med Svanen.

CONTURA 550
Ord. pris 17.900-18.900:-
**JUST NU
14.900:-**
Enhetspris

Sveriges populäraste braskamin med sidoljus. Miljömärkt med Svanen.

Nyhet!
Contura 780
Introduktionspris
16 900:-
Spara 2000:-

Höj upp elden med en pelare! Denna modell kan även monteras på vridplatta och ställas mitt i rummet. Miljömärkt med Svanen.

Handla nu och elda i vinter

Contura braskaminer är ren njutning i alla väder. Just nu har vi kampanjpriser på några av våra populäraste modeller. En Contura kamin höjer mysfaktorn, sänker värmekostnaderna och sprider ljus i hemmet genom generösa glasytor. Contura ger snabb uppvärmning, har hög förbränning och är miljömärkt med Svanen. **Fler kampanjmodeller hittar du på www.contura.se**

Ingår i

Brashuset AB
FO Petersons gata 2, Högsbo
Tel 031-76 90 900
Öppet: Mån-tor 10-18,
fre 10-14, lör 11-14

Mölnlycke trä
Hönekullavägen 25, Mölnlycke
Tel 031-88 75 00
Öppet: Mån-fre 06.45-18, lör 9-14

Göteborgs Brasvärme
Marieholmsvägen 1
Tel 031-707 30 20
Öppet: Mån-tor 10-18,
fre 10-13, lör 11-14

Näas fabriker
Pannhuset 1, Tollered
Te 0702-08 06 06

Skålebräcke Industriområde
Svarvaregatan 17, Kungälv
Tel 0303-134 90
Öppet: Mån-tor 10-17, fre 10-14

Gärdesvägen 10, Stenungsund
Tel 0303-847 90
Öppet: Mån-tor 10-17, fre 10-14

Njut av värmens året om

**SPARA
upp till
5.000:-**

Täljstenskamin
i tre varianter.
Välj mellan bak-
ugn, värmehylla
eller konvek-
tionsfront.
Miljömärkt med
Svanen.

CONTURA 660T
Ord. pris 27.100-28.900:-
**JUST NU
23.900:-**
Enhetspris

Kampanjpriserna gäller tom den 15 oktober 2011

Contura

Kaminer för varje hem

HETARE SPIS ÖKAR BRANDRISKEN

Är skorstenen i ditt hus tillräckligt säker för eldning i braskasset? Det är en fråga du måste undersöka före installation. Ta skorstensfejarmästaren till hjälp!

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

Petri Tuomela

Omkring hälften av alla bränder i småhus är relaterade till en lokal eldstad. Orsaken kan bero på vårdslös eldning, men också att eldningsanläggningen eller skorstenen har uppenbara säkerhetsbrister. Brandrisken kan också öka när du ersätter en gammal värmekälla med en ny.

– Om du monterar in en braskasset eller insats i en öppen spis ökar värmekoncentrationen markant. Rökgastemperaturen från kassetten kan bli uppemot fem gånger högre jämfört med en öppen spis, säger Petri Tuomela, teknisk konsultant på Sverige Skorstensfejaremästares Riksförbund.

HÖGA RÖKGASTEMPERATURER påverkar framför allt skorstenen som utvändigt kan bli väldigt het. Det gäller inte minst murade tegelskorstenar som har ett relativt lågt värmemotstånd, förklarar Petri Tuomela.

– Med tanke på brandrisken är det viktigt att kontrollera brandskyddsavstånden i framför allt bjälklagen. Vid förhöjd risk är det mest praktiskt att förstärka isoleringen inuti skorstenen med infodring, så att muren utvändigt blir mindre varm.

RÖKKANALERNA I ÄLDRE SKORSTENAR behöver i många fall tätas, vilket vanligtvis görs med keramiskt bruk (glidgjutning) eller via installation av ett rostfritt insatsrör inuti kanalen. Även andra delar av skorstenen bör ses över, alltifrån fogar och beslag till skorstenskronan som kan ha skadats av väder och vind.

– Skorstenskronan bör helst förses med en huv som skyddar mot nederbörd.

PETRI TUOMELAS RÅD är ta hjälp av en skorstensfejarmästare som undersöker konstruktionen. Skorstensfejarmästaren har ofta kontakt med kunniga hantverkare som kan utföra renoveringsarbetet.

– Man får räkna med att det kostar en slant att renovera en äldre skorsten, men i många fall kan det vara värt det.

INSTALLERA NY ELDSTAD I SPISEN? SÅ HÄR GÅR DU TILLVÄGA

Röckkanalerna i äldre skorstenar behöver i många fall tätas vilket vanligtvis görs med keramiskt bruk (glidgjutning) eller via installation av ett rostfritt insatsrör inuti kanalen.

► Före installation måste du göra en skriftlig anmälan till kommunen. Kontakta bygg- och miljöavdelningen för närmare information.

► Låt en skorstensfejarmästare undersöka den befintliga spisens och skorstens skick, samt utföra en provtryckning för att se om skorstenen är tät och inte läcker in rök.

► Ta mått på spisen och välj en lämplig kasset eller insats. Läs på om produkten, kontrollera märkning och eventuella testresultat.

► Fråga efter garantivillkor och support hos återförsäljaren.

► Montera noggrant enligt installationsanvisningarna eller beställ installation av en fackman.

► Eventuellt måste anläggningen besiktigas innan du kan börja elda. Prata med din kommun.

► Var noga med att följa eldningsinstruktionerna när du tagit anläggningen i bruk.

Råd och föreskrifter som rör eldningsanläggningar, sotning mm finns på Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund: www.skorstensfejare.se och Brandskyddsforeningen: www.brandskyddsforeningen.se. Besök även din kommuns hemsida där det kan finnas specifika råd om eldningsanläggningar.

Värme med högsta komfort
För dig, miljön och plånboken.

Solfångare
fr. 5.000

Luft/vatten
värmepump
fr. 15.000:-

NYHET
plan vakuum-
rörsoolfångare
5.000:-/st

Sfinx Solar

Sfinx Solar AB • 0300-541 540 • www.sfinx.se • info@sfinx.se

**Från luft
till värme**

Passa på att utnyttja rotavdraget!

Bygga nytt eller byta en gammal frånluftsvärmepump? IVT 490 är värmepumpen som ger stor besparing trygg bekväm drift och extra mycket varmvatten.

Välkommen att kontakta oss.
Vi är experter på frånluftsvärmepumpar.

IVT
VÄRMEPUMPAR
www.ivt.se

GÖTEBORGS
EL & RÖRJOUR

**JOUR
DYGNET RUNT**

Aröds Industriv. 28, 422 43 Hisings-Backa
Tel. 031-50 01 20 • www.500120.com

**VÄSTSVERIGES största utställning med
28 st möblerade VILLOR OCH FRITIDSHUS**

Öppet: Månd 12-19, tisd-ons 12-18, torsd 12-17, sönd 12-15. Tel. 031-45 09 00

Frölunda Smedjegata 4, Västra Frölunda E-post: info@husknuten.se Hemsida: www.husknuten.se

**Underhållsfria fönster
för samma pris
som träfönster!**

Rotavdrag
med
50%
på arb. kostnaden!

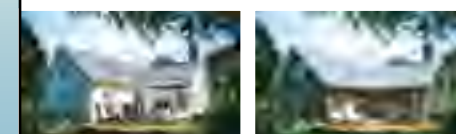
Besök vår utställning och få en opartisk information.

Det skall vara lätt att välja!

Din Fönsterbytare
Stort urval på fönster

Ring nu! 031 - 45 50 40
Se vår utställning på "Husknuten" Västra Frölunda
Öppet tis-ons 15-18, sön 12-15.
Eller enl. överräskommelse
www.dinfensterbytare.se

Nyhet i tre utföranden
VILLA VARIANT

www.eksjohus.se

Eksjöhus
Försäljningskontor
Husknuten
Västra Frölunda
Tel. 031-45 03 00

EKSJÖHUS

Välkommen
att hämta
Husknutens nya
jubileumstidning.

Vi har även restaurang på området!

ISTÄLLET FÖR VED - PELLETS OCH LOGGS!

Trött på att hugga och släpa ved till kaminen? Idag finns alternativa produkter som är smidigare att använda.

Ved är det traditionella bränslet för eldning i kamin, kakelugn, kassett eller spisinsats.

Men veden börjar nu få konkurrens av andra, bekvämare alternativ. Istället för otympliga vedklampar kan du använda träpellets som läggs i en specialanpassad korg inne i eldstaden.

– DU TÄNDER PELLETSHÖGEN ovanifrån och sedan låter du den brinna ner helt och hållet,

Pellets-korgar finns i olika storlekar och kostar omkring 400-500 kronor.

innan du fyller på med en ny laddning, förklarar Fredrik Lantz på Värmehuset i Kinna.

Pellets brinner långsammare än ved vilket medför att värmekoncentrationen blir något lägre, samtidigt som brinntiden blir längre.

– Pelletseldning är en fördel när du vill ha lägre värme från kaminen under längre tid, till exempel under natten.

ETT ANNAT ALTERNATIV är att använda briketter eller så kallade värmeloggs, bestående av kompakta bitar av hoppressat spån som är lätta att frakta och förvara. Loggsen har ett högt energiinnehåll som ger mycket värmeutbyte med liten mängd. Eldningen sker på samma sätt som med ved direkt i eldstaden, men loggsen bör läggas på en glödbädd för att underlätta tändningen.

– Att elda med värmeloggs istället för med ved innebär att du sparar både arbete och tid. Det är dessutom lättare att elda med loggs eftersom det är ett torrt bränsle, säger Fredrik Lantz.

LB

Veden börjar nu få konkurrens av andra, bekvämare alternativ. Istället för otympliga vedklampar kan du använda träpellets i kaminen.

Elräkningschockad?

GRATIS HEMBESÖK
MED OFFERTFÖRSLAG!
FASTA PRISER!

ONÖDIGT DYR ELRÄKNING?

Du sänker din elkostnad drastiskt med en värmepump från

SPARA 30-60%

LUFT/LUFT

Nya Q-HEAT är starkast på marknaden.

Konstant värme ner till -15° och fortsätter ge ner till otroliga -30°

Q-HEAT^{SE}
Luftvärmepump
från **13.400:-**
efter ROT-avdrag

LUFT/VATTEN

ecodanTM för dig med vattenburet system.

Garanterad värmeeffekt ner till -15° & värmedrift ner till -25°. Ger både värme och varmvatten!

VI HAR ÄVEN DEN
PERFEKTA LÖSNINGEN
FÖR DITT FRITIDSHUS!

A M K
AMK TEKNIK AB

KÖP NU BETALA SENARE!

Vi hjälper dig med finansieringen.

Dela upp kostnaden på upp till 24 månader!

Södra Hildedalsgatan 6
Göteborg Tel 031-22 10 98

Handla byggvaror hos

KODE TRÄ AB

Färdigmålade vägg och takskivor för nybyggnad och renovering.

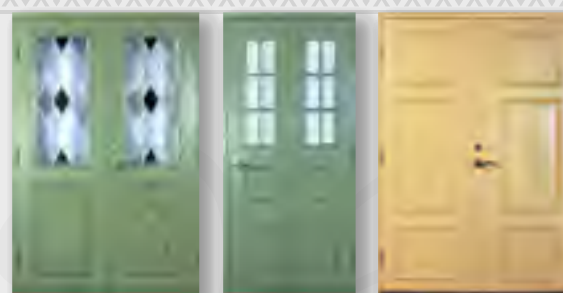

Finns i flera färger och mönster.

HUNTONIT
www.huntonit.se

Bäst i test!
Pardörrar i en klass för sig.

BJÖRKBERG PK90-G GRANBERG K52-G LISSELBY PK36
(Med tillvalet blyinfattat glas.)

Se de här dörrarna och många fler i vår katalog. Beställ den på vår hemsida eller ring så skickar vi den direkt.

Webb: leksandsdorren.se

Tel: 0247-796150

Fax: 0247-14559

*Vår modell Mälarvik blev en av bara två vinnare i Energimyndighetens stora test. Läs mer på www.energimyndigheten.se

KODE TRÄ AB

Hedsvägen 2, 442 60 KODE

Tel 0303-500 30, Fax 0303-507 10 | Vardagar 7-17, Lördag 9-13

**20 års garanti
säger allt.**

Känn på lacken. Titta på detaljerna. Du kan lita på en Diplomat.

DIPLOMAT
www.diplomatdorrar.se

**Energipriserna kan vi inte påverka -
men däremot förbrukningen!**

Med fönster från Traryd Fönster kan du sänka din energiförbrukning för uppvärmning och därmed även dina kostnader.

Fönsterkampanj vecka 39 - 41
Gäller hela vårt sortiment.

Traryd fönster
Vår insikt ger dig bättre utsikt

Henry Sjöström har sedan installationen av bergvärmepumpen följt energiförbrukningen i villan och jämfört med den ursprungliga kalkylen från värmepumpsleverantören.

Bekväm värme från berget

Höga energipriser har fått många husägare att byta uppvärmning. Villa & Fritid har gjort ett återbesök hos familjen Sjöström som för fem år sedan ersatte oljeeldningen med bergvärme.

Hur gick det, undrar vi?

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

UNDER SENHÖSTEN 2005 RINGDE VI PÅ hos Henry Sjöström i Frölunda. Henry och hans fru Mona hade just bestämt sig för att byta uppvärmning i sin villa. Den gamla oljepannan som stått i villan sedan byggåret 1973 led av ålderskrämpor och nu hade de beställt en modern bergvärmepump på 8 kW. Investeringen var läglig, då den dåvarande regeringen precis infört ett statligt bidrag för konvertering av oljepannor till miljövänligare alternativ.

– Bidraget minskade ju investeringskostnaden en smula, men med tanke på oljepannans skick och det stigande oljepriset skulle vi bytt ut värmesystemet ändå, säger Henry.

NÅGON MÅNAD EFTER VÅRT BESÖK anlände borrentreprenören för att borra energibrunnen som idag försörjer villan med förnybar bergvärme. Vår fotograf Jan-Erik förevigade borrarbetet som förlöpte tämligen problemfritt. Borrhålet blev dock en bra bit djupare än beräknat, 140 meter istället för 100, berättar Mona.

– Borrföretaget såg att förutsättning-

arna i berget var sådana att det krävdes ett större djup för att trygga husets värmebehov. Det innebar en extra kostnad per löpmeter, men ingen jättestor summa sett till hela investeringen.

– Vi har också förstått värmeutbytet kan försämrats på sikt om man borrar för grunt och det ville vi inte riskera.

DET VAR INTE SJÄLVKLART ATT INVESTERA i just bergvärme. Familjen hade tidigare nappat på ett erbjudande om fjärrvärme, men alternativet föll bort på grund av bristande intresse hos de övriga grannarna i området.

– Vi ville ha ett bekvämt och effektivt värmesystem och tyckte att bergvärme uppfyllde de kriterierna.

Det är inte ovanligt att husägare som bytt ut oljepannan mot värmepump märker en skillnad i ventilation och klimatförhållanden på grund av att murstocken inte längre hålls varm. Men Mona och Henry upplevde ingen märkbar förändring sedan bergvärmepumpen kom på plats. Enda undantaget var att

varmvattnet inte längre var lika varmt i badrum och tvättstuga.

– Vi tog hit en hantverkare, men hans slutsats var att problemet berodde på de gamla blandarna snarare än bergvärmeanläggningen. Vi passade då på att byta blandare och det hjälpte, säger Mona.

MONA OCH HENRY HAR FÖLJT ENERGI-FÖRBRUKNINGEN i villan och jämfört med den ursprungliga kalkylen från värmepumpsleverantören. Men siffrorna är något osäkra då bergvärmen drivs av el, vilket sammanräknas med hushållselen i räkningarna.

– Vi vet att hushållselen uppgick till omkring 7000 kWh om året när vi hade oljepanna. Under senare år då det rätt normal "Göteborgsvinter" har förbrukningen legat kring cirka 15 000 kWh sammanlagt, inklusive uppvärmning.

– Men under onormalt kalla år, som i fjol, har vi hamnat betydligt högre, kring 20 000-21 000 kWh.

A new generation of heat pumps
DESIGNED FOR EARTH

NIBE

Upp till **80%** besparing

NIBE BERGVÄRMEPUMPAR

SMARTAST I FAMILJEN!

Med vår mest avancerade bergvärmepump NIBE F1245 kan vem som helst göra personliga inställningar. Den har en användarvänlig färgdisplay som gör att du lätt kan ändra värmen, öka varmvattenmängden, överblicka drifttid och styra din förbrukning. Det gör den till den smartaste bergvärmepumpen och alla i familjen till smarta användare. Om du installerar en NIBE bergvärmepump sänker du dessutom din energikostnad med upp till 80%.

Olika hem har så klart olika behov. Se även vår effektiva och enkla basmodell NIBE F1226.

Läs mer om våra bergvärmepumpar på www.nibe.se

ETB INSTALLATION
NIBE AUKT. SERVICE INSTALLATION RESERVDELAR

ETB Installation AB
Tel 031-704 23 60
Krokslättsgratan 5, Mölndal
www.etb-installation.se

GAK service AB
NIBE AUKT. SERVICE INSTALLATION RESERVDELAR

GAK Service AB
Tel 031-28 67 94
Ganlevägen 40, Västra Frölunda
www.gak.se

N-CENTER

N-Center AB
Tel 031-742 35 60
Skogsvägen 1, Göteborg
www.nibecenter.se

RÖRPAC

RÖRPAC AB
Tel 031-44 10 30
Tegnérsgatan 11A, Göteborg
www.rorpac.se

FAKTA

Bergvärme för villan

En bergvärmepump tillvaratar lagrad solenergi från berggrunden ur ett borrhål på vanligtvis 100-200 meters djup. Värmen i borrhålet, som är förhållandevis konstant, överförs till värmepumpen via en kollektor, en dubbelvikt slang fylld med vatten och glykol.

Bergvärmepumpen kan även användas för att kyla huset sommartid genom att systemet reverseras och värme istället förs ned i borrhålet.

Fördelen med bergvärme är att systemet är stabilt, energieffektivt och inte kräver något underhåll.

Nackdelen är att värmepumpen drivs med el, vilket gör att driftkostnaderna påverkas av elpriset. Värmepumpens dimension, behovet av stödvärme från elpatronen under vintertid liksom energiutbytet från borrhålet är andra faktorer som påverkar drifekonomin.

- Vi tänker knappt på uppvärmningen längre, det sköter sig självt, säger Mona och Henry Sjöström!

INVESTERINGEN I DET NYA VÄRMESYSTEMET kostade 135 000 kronor, inklusive installationsarbeten. Enligt kalkylen skulle bergvärmepumpen, jämfört med oljepannan, vara återbetald inom 5-6 år. Men kalla vintrar och stigande elpriser rubbar naturligtvis beräkningarna.

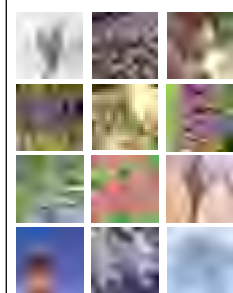
- Det är ju ett elberoende system och

dessutom påverkas kostnaderna av vilket elavtal vi valt. Vi har rörligt elpris, vilket i vinter knappast varit fördelaktigt. Men jämför man med oljeeldning är det ändå en väsentlig besparing, uppemot 20 000 kronor per år, säger Henry.

NU UNDRAR VI FÖRSTÅS om Mona och

Henry blev nöjda med investeringen. Har bergvärmesystemet infriat förväntningarna?

- Ja, det tycker vi. Energikostnaderna har ju minskat och systemet är väldigt bekvämt. Vi tänker knappt på uppvärmningen längre, det sköter sig självt!

Vad vill du uppleva med en ny bostad?

Det finns självklart många olika anledningar till att byta bostad. Att få större plats eller kanske mindre. Att få påta i jorden eller slippa trädgårdsarbetet helt och hållet. Det viktigaste är att du får uppleva det du vill. Elmgrens Fastighetsbyrå AB hjälper både köpare och säljare att komma ett steg närmare den upplevelsen.

Biblioteksg. 16B, Mölnlycke 031-88 58 58
www.elmgrensfastighetsbyra.se

FASTIGHETSBYRÅ AB
ELMGRENS

En tryggare och bättre husaffär!

För mer information om
Anticimex Överlåtelsebesiktning
och **Energideklaration**
enligt **Anticimex-konceptet**
ring 031-754 46 00.

1934-2009 75 ÅR
Anticimex
ATT FÖREBYGGA OCH SKYDDA

www.ctcvarme.se

CTC
Enertech Group

Nyhet! Sveriges effektivaste värmepump. Nu med pekskärm.

Nya CTC
EcoHeat!

- Svenskt rekord i effektivitet: 5,04 i COP
- Upp till 80 % lägre värmekostnader
- Dubbelt så mycket varmvatten
- Peksärm i färg
- Energyflex

Kontakta din närmaste CTC Partner!

Skogsvägen 1
Göteborg
info@ctccenter.se
031-742 35 50

Doterödsvägen 25, Stenungsund
0303-801 09
stenungsund@bad-varme.se

Hindås Värme & Vatten AB
Måsvägen 5, Hindås, 0702-85 35 40
hvv@telia.com

Långedragss: VVS

0739-62 53 13
Västerlandsgatan 4, V. Frölunda
info@langedragssvvs.se

Boråsvägen 20, Kinna
0320-106 15
ror-sanitet@telia.com

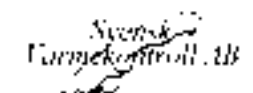
Plåtvägen 16, Stenkullen
0302-231 12, jan@rortjanst.se

Rådstocksvägen 1
Mölnlycke
031-88 10 00
info@servicepoolen.se

Sköldsbergs VVS AB

Idas väg 4, Stenkullen
0302-221 74
ingmar@skoldsbergs.se

Prilyckegatan 62, Hisings Kärra
www.svenskvarmekontroll.se
031-57 29 00

ENSKILDA AVLOPP

UNDER NY MYNDIGHET

Havs- och Vattenmyndigheten har sedan i somras övertagit ansvaret för frågor om enskilda avlopp. Maria Hübinette på myndighetens tillsynsavdelning vill se ett tydligare ramverk som gör det lättare för fastighetsägare att installera en miljögodkänd avloppsanläggning.

TEXT: LARS BÄRTÅS | BILD: JAN-ERIK WEINITZ

Råd och regler om enskilda avlopp, som berör många villa- och fritidshusägare på landsbygden, har tidigare hanterats av Naturvårdsverket. Sedan i juli har ansvaret övertagits av den nystartade Havs- och vattenmyndigheten i Göteborg. På myndigheten kommer enskilda avlopp ingå i

tillsynsavdelningens verksamhet, under ledning av Maria Hübinette.

– Behovet att se över de enskilda avloppens miljöpåverkan är idag stort och vi kommer att sträva efter att prioritera denna uppgift, säger Maria Hübinette.

FASTIGHETSÄGARE SOM VILL RUSTA UPP sitt befintliga avlopp möter idag ett stort utbud av avloppssystem och minireningsverk. I många fall kan det vara svårt att välja ett lämpligt system och förlita sig på att det verkligen uppfyller miljövillkoren.

– Vi har möjlighet att påverka lagstiftningen i detta avseende och vill gärna se att ramverket blir mer tydligt för vilka system som godkänns i framtiden. Idag riskerar tyvärr många fastighetsägare att investera i anläggningar som visar sig bristfälliga och inte godkänns av kommunen där de bor.

Vi vill göra det enklare för fastighetsägare att hitta pålitliga avloppssystem, säger Maria Hübinette på Havs- och Vattenmyndigheten i Göteborg.

NATURVÅRDVERKET HAR TIDIGARE DRIVIT den uppmärksammade kampanjen ”Små avlopp är ingen skitsak”, vilket lett till att åtskilliga fastighetsägare börjat se över eller åtgärdat sina avlopp. I samband med kampanjen har även flera kommuner skärpt tillsynen. Kan vi förvänta oss ytterligare kampanjer i den nya myndighetens regi?

– Det är för tidigt att svara på än, eftersom vi just startat upp verksamheten. Men frågan om enskilda avlopp är viktig för oss, så det kommer säkert att genomföras liknande satsningar framöver, säger Maria Hübinette.

FAKTA | HAVS- OCH VATTENMYNDIGHETEN

Havs- och vattenmyndigheten med säte i Göteborg är en ny myndighet sedan 1 juli i år. Verksamheten innebär att alla stora havs- och vattenmiljöfrågor för första gången samlas under samma tak. Samtidigt läggs Fiskeriverket ned och Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) får ändrade uppgifter.

Några exempel på den nya myndighetens

frågor är övergödning, miljötillståndet i hav och sjöar, enskilda avlopp, fysisk planering av havet och fisket. Den nya myndigheten får bland annat ansvar för de tre miljömålen: Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag och Hav i balans samt levande kust och skärgård.

NY HEMSIDA INFORMERAR OM AVLOPPSTEKNIK

Kunskapscentrum Små Avlopp ska ge fastighetsägare bättre koll på dagens avloppsteknik. Nu finns kunskapen samlad på nätet.

Kunskapscentrum Små Avlopp är ett komplement till Avloppsguiden som funnits på nätet i flera år. På den nya hemsidan kan läsaren ta del av oberoende och kvalitetssäkrad kunskap om små avlopp.

Hemsidan vänder sig till såväl aktörer inom avloppsområdet som konsumenterna.

På hemsidan finns bland annat verktyget ”Testa ditt avlopp”, som är en hjälp för fastighetsägare att ställa diagnos på sin egen anläggning. Fastighetsägare kan även ta del av oberoende mätdata för olika minireningsverk.

I avdelningen ”Fakta” finns allt du vill veta om lagstiftningen kring små avlopp, samt intressant dokumentation med bland annat en marknadsöversikt över

aktuella avloppsanordningar. Mycket av information kan du fortfarande också hämta på Avloppsguiden.

Läs mer!

<http://kunskapscentrum.avloppsguiden.se> (Kunskapscentrum Små Avlopp)

<http://husagare.avloppsguiden.se> (Avloppsguiden)

/ LB

Välj Vaillant

Tysklands största värmepumpstillverkare med 10 års garanti på kompressorn.

Vaillants effektiva geoTHERM värmepumpar fås som både berg- och luft/ vatten-värmepumpar och du är garanterad den nyaste och mest miljövänliga tekniken i en elegant och tidlös design.

Kontakta oss för ett kostnadsfritt förslag!

SANNA KYL AB

Importgatan 2B, 422 46 Hisings Backa
Tel. 031 - 44 74 10 Bil. 0735 - 33 99 75

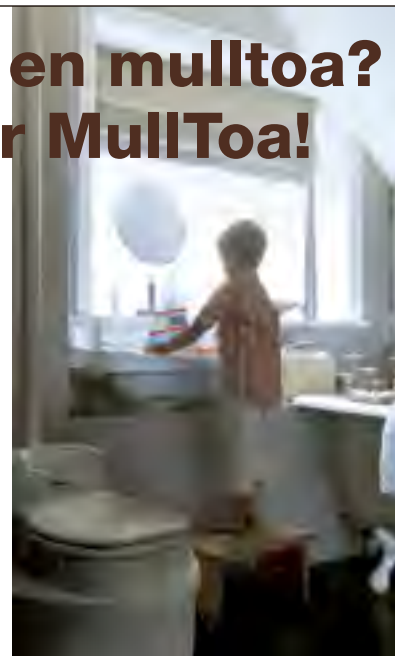
■ Värmesystem ■ Värmepumpar ■ Solvärme

För **Vaillant** är steget före.

Ska du ha en mulltoa? Fråga efter MullToa!

MullToa 65 är den enda svenska miljögodkända toaletten (Svanen-märkt). Om du vill ha en MullToa, se till att du får en. Hetaste tipset: MullToa är alltid märkt MullToa. Allt annat är något annat.

- Godkänd i alla kommuner
- Hygienisk, enkel tömning (mull)
- Lätt att sköta
- Ingen separering
- Enkel installation
- Slutet system - inget avlopp
- Luktfri
- Ekonomisk

Se hela produktserien – och hitta din närmaste återförsäljare! www.mulltoa.com

MullToa
ORIGINALET!

– Lite rundare. Lite vänligare. –

Tel: 031 42 29 30 Fax: 031 42 49 08 info@mulltoa.com www.mulltoa.com

Uponor infiltrationspaket 2 m³

- Kompletta slamavskiljarpaket med rör- och rördelar i dimension 110.
- Nyutvecklad slamavskiljare på 2 m³ för rening av upp till 1000 liter avloppsvatten/dygn.
- Låg bygghöjd som passar de flesta installationsförhållanden.
- Dimension 90 är utbytt till dimension 110 efter önskemål från våra kunder.

Läs mer om våra system och produkter på Uponor.se

uponor

JETS™ VACCUMTOALETT DÄR DET SAKNAS KOMMUNALT VA!

CombuTech toalettsystem är utvecklade för både villor och fritidshus utan tillgång till kommunalt VA-nät. Slutet system kopplat till: Förbränning, slutet tank eller biotank. Jets vakuumalett är en modern spoltoalett i porslin. Förbrukar endast 0,5 l vatten per spolning. Finns för både golv- och väggmontage.

CombuTech 031-52 40 10 • www.combutech.se

Värmekällan AB presenterar Svenska värmepumpar

Utnyttjar tekniken och energikällorna effektivare än traditionella värmepumpar.

Värmepump i kombination med solenergi

EVI HEAT

EVI HEAT GeoSun II
Solvärmepumpen som kombinerar bergvärme med gratis solvärme.

Besök oss gärna för en demonstration i vår utställningshall.

Industrivägen 55 • Sävedalen • 031 – 26 15 16
www.varme-kallan.se

Inverterstyrd frånluftvärmepump

ComfortZone

Världens effektivaste frånluftsvärmepump

ComfortZone ECO
Patenterad teknik, med en varvtalsstyrd kompressor. Innebär steglös effekt upp till 5 alternativt 6,5 kW

värmekÄLLAN
GÖTEBORG

HUR LUKTAR DET I HUSET?

Dålig lukt är ett varningstecken på att huset inte mår bra. Inspektera inomhusmiljön regelbundet och använd din näsa, råder forskaren Annika Ekstrand-Tobin.

TEXT: LARS BÄRTÅS |
BILD: SVERIGES TEKNISKA FORSKNINGSPERSONAL

Man brukar säga att varje hus har sin speciella doft, vilket både sammanhänger med själva huset och möblemanget och invånarna som bor där. Kliver du in i ett främmande hus lägger du ofta märke till doften, något som de boende vant sig vid och kanske inte reagerar på. I vissa delar av huset kan det finnas mindre behagliga lukter som vittnar om en osund inomhusmiljö.

– Om du förnimmer en unken lukt eller något som påminner om jordkällare har du med stor sannolikhet ett fuktskadeproblem i huset, konstaterar Annika Ekstrand-Tobin som forskar om inomhusmiljö och mögel på SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

Annika Ekstrand-Tobin,
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut.

I många fall går det att spåra mögelförekomst med luktsinnet, särskilt om du har "en tränad näsa", framhåller hon.

– En fuktskadeutredare som undersökt många hus brukar tidigt känna igen lukter som hänger samman med fukt- och mögelskador.

I EN DEL FUKTSKADADE HUS är lukten inte alltid så markant. Men om du kryper ner och sniffar i golvvinklarna, speciellt mot källarväggar eller ytterväggar, så kan du lättare upptäcka mögellukt, tipsar Annika Ekstrand-Tobin.

MEN DET FINNS OCKSÅ MÖGEL som inte avger någon lukt och som därför är närmast omöjlig att lokalisera utan närmare undersökning.

– Om det är så att du misstänker en fuktskada och ska ta reda på orsaken måste du ta till fuktinstrument och professionell hjälp.

Det gäller att sköta om sitt hus och inspektera det regelbundet. Något av det viktigaste är att ha en fungerande ventilation och att åtgärda skador på ett tidigt stadium, säger Annika Ekstrand-Tobin.

– Tänk på att det ofta är mer kostsamt att utreda och åtgärda fuktskador ju längre du väntar.

SÅ HÅLLER DU KOLL PÅ INNE-MILJÖN:

• Gör regelbundna inspektionsrundor i huset. Håll extra koll på våtutrymmen, sängkammare, källare, kryppgrund och vind.

• Städa regelbundet och glöm inte skrymslen som vattenlås och golvbrunnar.

• Använd näsan: Lukt det instängt, eller möjligt? Lukt det i golvvinklar?

• Finns det kondens på insidan av fönstren? Förekommer det mögel på duschdraperier, fuktfläckar på väggar eller droppar det från radiatorerna? I så fall kan det vara tecken på fuktskada, för låga luftflöden eller för hög luftfuktighet.

Avloppsreningsverk i alla storlekar Mer än 5000 st installerade WehoPuts® 5

Användningsområde

WehoPuts 5, ett biologisk-kemiskt fungerande minireningsverk, avsedd för avloppsvattenrening från enskild fastighet.

Fullträff - vad gäller design

Locket, som ser ut som en natursten, smälter ypperligt in i miljön.

Leveranspaket

- WehoPuts 5 - minireningsverk
- WehoPuts - lösning 10 l
- WehoPuts - slampåsar 5 st
- WehoPuts - förankringspaket

Klarar alla krav med god marginal

Reningsresultaten överstiger med god marginal Naturvårdsverkets tuffaste krav.

Unikt slamuppsamlingssystem

Ingen slamtömningsbil behövs. Slammet samlas upp i en ut bytbar slampåse, som med fördel kan komposteras på den egna tomten.

CE - testad kvalitet

Wehoputs minireningsverk fyller alla krav som Standarden EN 12566-3 (CEN2009) ställer.

Du hittar din närmaste återförsäljare på www.wehoputs.com

KWH Pipe Sverige AB
Industrivägen 15
523 90 Ulricehamn
telefon: 0321-53 05 00
telefax: 0321-53 05 01
www.kwhpipe.se
www.wehoputs.com

WehoPuts - insatsförenare miljö

Taurus Extreme Gamer

Välbalanserad och kraftfull speldator i ett ljuddämpat specialdesignat chassie!

3DMARK VANTAGE 21 612

2:a generationens Intel® Core™ i5 2500K, 3.30GHz
8GB (2 x 4GB) DDR3-RAM
1000GB SATA
GeForce GTX560Ti med 1024MB GDDR5-RAM
DVD-brännare
Windows 7 Home Premium 64-bit

9.999:-
500:-/mån*

Alta komponenter är noga utvalda från välkända tillverkare för att möta våra krav på driftsäkerhet och prestanda. Tar du gaming på allvar är Taurus datorn för dig!

Är denna dator lite utanför din budget eller vill du ha något ännu värre?
Lugn, vi har Taurusdatorer från 5 999:- och uppåt!

INET HÖTORGET, STOCKHOLM
INET RINGÖN, GÖTEBORG
INET SISJÖN, GÖTEBORG
INET TORP, UDDEVALLA
www.inet.se 031 - 65 27 00

*Gäller vid 24 månaders räntefri avbetalning, uppläggnings och avavgift tillkommer. Vi kan även erbjuda 4 eller 12 månaders räntefri avbetalning, prata med våra säljare. Sedvanlig kreditprövning genomförs. Alla priser inkl. moms, vi reserverar oss för slutförsäljning och ev. tryckfel i annonsen. Annonpriserna gäller så långt lagret räcker dock längst t.o.m. 111025.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Inside, Core Inside, Intel, Intel-logotypen, Intel Atom, Intel Atom Inside, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside-logotypen, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Viiv Inside, vPro Inside, Xeon och Xeon Inside är varumärken som tillhör Intel Corporation i USA och andra länder. För mer information om betyg för Intel-processorer, gå till www.intel.se/stars.

TRAPPAN ETT BLICKFÅNG

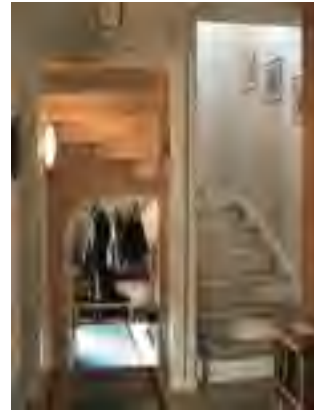
MEN BÖR INTE DOMINERA RUMMET

Utbudet av trappor och trappdetaljer är enormt. En trappa i dag är som en stor möbel och ett blickfång som lyfter hela huset.

Lägg ner tid på planeringen, det är mycket att tänka på och ta beslut om. Prata med fackfolk så att det blir en bra lösning som passar er och ert hus! Ta även del av Boverkets riktlinjer för trappor.

TRAPPFORM. Vilken typ av trappa man väljer beror på vilket utrymme man har. De vanligaste trapplösningarna är L-, U- och spiraltrappa. L-trappan som smyger upp runt ett hörn är vanligast. En spiraltrappa tar mer plats än man tror (om den ska vara bekväm att gå i).

Det viktigaste med trappan är givetvis att den fyller sin funktion. Man ska på ett bekvämt och säkert sätt kunna ta sig mellan våningsplanen. Det blir ofta mycket

Vilken otrolig skillnad det blev när man öppnade upp mellan våningsplanen. Trappan är inte längre bara en förbindelselänk mellan planen. Våningsplanen kom närmare varandra och det ser mer inbjudande ut. Den nya trappan är i lönn med räckesständer i metall. (Från SSC Skellefteå AB)

spring i trappan och den ska hålla under många år.

HUR SKA TRAPPAN SE UT. Öppen eller sluten? Med sluten trappa menas att det mellan planstegen finns någon form av vertikal platta. Vilken känsla vill ni att trappan ska förmedla - modern eller klassisk? Vill ni att trappan ska harmoniera med den övriga inredningen eller att den ska bryta av? Valen är många, allt från material på stolptopparna till hur vagnstyckena (det som bär upp trappan) ska vara placerade. Eller, det ska kanske inte vara något vagnstycke, utan trappstegen ska hänga i sina pinnar (räckesständerna).

UNIK TRAPPA. Det är många frågeställningar som innebär att ni har alla möjligheter att

utforma en unik trappa. Modernare trappsystem rymmer ofta en kombination av olika material. Till exempel är det vanligt att kombinera plansteg i trä med målade sidostycken (vagnstycken) och räckesständer i rostfritt stål. På senare tid har det också blivit populärt med glasträcken som släpper igenom dagsljuset och ger intrycket av en "svävande", "tyngdlös" trappa.

Om ni i samband med en renovering vill göra trappan mer synlig och mer bekväm undersök om du kan ta bort en mellanvägg eller göra ett större valv. Det blir mer öppet mellan våningsplanen och man upplever att våningsplanen kommer närmare varandra.

Spartrappan Angelstad är en liten, platssparande trapplösning som väl smyckar sin plats. Helt utförd i vit-betsad, grönkvisst sorterad fur. / Atab

Välkommen att besöka vår utställning på Göteborgsvägen 26 Stenungsund
www.trappkompaniet.se
Tel 0303-77 50 74

Återförsäljare
TRAPP-KOMPANIET

Dammsugaren .se

Marknadens mest kompletta utbud av centralsdammsugare

20% rabatt på Centralsdammsugarpaket

Vi har även stort utbud på reservdelar och tillbehör till Centralsdammsugare.

allaway Nilfisk CANVAC

BEAM

HUSKY

Dammsugaren.se
Phone 031-650300
E-Mail info@dammsugaren.se

Brämregatan 12
(centrallager Aröds industriväg 76)
41704 Göteborg

Är din trappa sliten?

Gör den som ny med
STEPKIT-METODEN!

www.stepkit.com
Tel. 0644-180 00 | info@stepkit.com

Nu kan du läsa Villa&Fritid på nätet.
www.villafritid.se

Gå två betala för en!

Är du medlem hos Villaägarnas Riksförbund har du möjlighet att "gå två betala för en" på Hem & Villa mässan i Göteborg 27–30 oktober 2011.

För att ta del av erbjudandet visar du giltigt medlemskort i kassan.

Ett medlemskap i Villaägarnas Riksförbund är ett smart val. Det ger dig:

- 100-tals bra medlemsförmåner och rabatter.
- Fri rådgivning av våra experter.
- Villaägarnas Riksförbund driver dina frågor.
- Magasinet Villaägaren 5 nr/år. Värde 245 kr.

Medlemskap t o m dec 2012 kostar endast 380 kr.
Bli medlem och läs mer om medlemskapets fördelar på: **www.villaagarna.se**

Renovera din trappa.

- montera nya steg på din "gamla" trappa

Renovera enkelt med Lundbergs trappsteg och din trappa blir som ny! Slipa ner eventuella ojämnheter, mät upp, säga till och limma fast stegen på den gamla stegyten. I sortimentet finns allt du behöver för en lyckad renovering.

STEG I TRÄ/ek, lönn och valnöt
STEG I LAMINAT/ek, vit, silvergrå ek och wenge

Woody
BYGGHANDEL

MÖLNLYCKE TRÄ Tel 031-88 75 00
Hönekullavägen 25 | Mölnlycke
Öppet: Månd-Fred 06.45-18. Lörd 9-14
www.molnlycke-tra.se

Här kan du köpa

Wow!

Och
Herrejisses.

Känslan du får när du kommer in i ditt nya badrum första gången - det är vårt mål.

Från ritning till färdigt badrum

Kakel
Palatset

www.kakelpalatset.se

A new generation of heat pumps
DESIGNED FOR EARTH

NIBE

BERGVÄRME.
SÅ AVANCERAT ATT
DET ÄR ENKELT.

NIBE BERGVÄRMEPUMPAR

NIBE F1245 sätter en helt ny standard för uppvärmning i hemmet: sänkt energikostnad med upp till 80% och en revolutionerande display gör den både enklare och effektivare än sina föregångare. Det gör att du på ett smidigt sätt kan styra förbrukning och överblicka exempelvis drifttid – eller skapa egna, personliga inställningar. Olika hem har dock olika behov och nu kompletterar vi den nya generationen med basmodellerna NIBE F1126 och NIBE F1226. Även de med hög prestanda och användarvänliga menyer. Avancerat, men enkelt – oavsett modell.

NYHET

Läs mer om våra bergvärmepumpar på www.nibe.se/nyhet

SVEP

Kom till oss, vi är experter på NIBE värmepumpar.

GAK service AB Ring oss för fri konsultation och hembesök.
Tel 031-28 67 94 www.gak.se info@gak.se

Letar du efter nya bänkskivor i granit?
Köp direkt från tillverkaren och...

SPARA UPP TILL 60%

Snabb
leverans – inom
två veckor

Vi utför mätning,
transport och
montering!

Tel: 031-799 54 45, 08-519 723 23 • info@diapol.se • www.diapol.se

KAYCAN PVC Fasad

Lättmonterad och 100% underhållsfri

Naturtrogen trästruktur

20 års garanti!

www.allox.se 031-87 85 10

För mer info kontakta vårt försäljningskontor i Göteborg
031-340 80 50 • www.fiskarhedenvillan.se

Fiskarhedenvillan®

Produkter för proffs och krävande konsument

10
Years
Guarantee

WOLF Garten

Teleskopisk grensax
RS-650T med mothållsskär
549:-

Grensax RS-A
mothåll
399:-

Fruktplockare
med teleskopskaft
479:-

Borste
WOLF med
Multistar skaft
199:-

Plasträfsa
med Multistar
skaft
99:-

Kompostkvarn
SDL 2500
med vals
2.990:-

Lokala variationer i sortimentet kan förekomma

ASKIM Göteborgs Skog & Trädgård Datavägen 21. Tel 031-68 38 80. **KUNGÄLV** Kungälv's Skog & Trädgård Utmarksvägen 18. Tel 0303-183 00. **PARTILLE** Partille Skog & Trädgård Järnringen 1. Tel 031-340 28 24. **GÖTEBORG** Västerservice Ruskvädersgatan 2. Tel 031-54 09 50.

Byt fönster med
Wisy Fönster

Vi erbjuder 1 000:-/st för dina gamla fönster om du bokar ditt fönsterbyte hos oss senast den 30 september. Vi hjälper dig hela vägen från mätning och rådgivning till montering och slutbesiktning. Alltid till ett fast pris och alltid med 10 års garanti på fönster och montering. Beställ dina fönster NU så har du dem på plats innan vintern!

Kampanj!
Vi erbjuder
1.000:-/st för
dina gamla
fönster

Anders Biding
0709 - 94 29 44
andres.biding@wisys.se

WISY
FÄRDIGT & MONTERAT

Vill du slippa vinterns
höga elräkningar?

Bli andelsägare i VästänVind vindkraftskooperativ! Då gör du en större besparing ju mer elpriset stiger i vinter. Som vindkraftsdelägare får du nämligen alltid köpa el till ett fast och lågt självkostnadspris - 26 öre/kWh*.

Dessutom är din investering klimatklok eftersom vindkraften är en förnyelsebar energikälla som inte släpper ut några växthusgaser.

Välkommen in och teckna dina andelar på hemsidan
www.vastanvind.se.

* Energiskatt och moms tillkommer

26 öre/kWh*

Spruta din vind med Paroc Lösull!

Sprutad Paroc Lösull behåller värmen i huset och ägarens pengar i fickan. Kontakta oss för information om vårt erbjudande med lösullen sprutad på plats.
www.hogsboverken.se

HÖGSBOVERKEN ISOLERING AB

– Auktoriserad entreprenör för Paroc lösull –

PI 3596, 437 21 LINDOME
Tel 031-27 08 87, 031-94 83 89

Insulate for life

Kvällstid: Håkan Johansson 031-88 24 35

Mobiltel: Håkan Johansson 0705-85 78 03, Carl Ahlgren 0705-85 78 09

HÖSTJIPPO

Nordens största badrumsutställare! Badrum, VVS & kakel till kanonpriser!

20%

25%

15%

Leverantörer på
plats lördag
& söndag

ÖPPET:
Torsdag 10–19
Fredag 10–19
Lördag 10–16
Söndag 11–16

Frej Jonsson

Bad • VVS • Kakel

Victor Hasselblads gata 11, Göteborg Tel. 031-726 55 00 • www.frejonsson.se

Erbjudandena gäller ej redan nedsatta priser och endast 29/9–2/10-2011.

Supersnurran med turboeffekt

Eliminerar nedfall av rök -
Förbättrar ventilation och drag.

OBS! Ingen elanslutning -
Aspiromatic utnyttjar
vindkraften!

ASPIROMATIC

Hus med dålig ventilation kan med enkla åtgärder förses med möjligheter för tilluft och med hjälp av supersnurran uppnå tillräcklig ventilation enligt dagens krav. Härvid ernås även möjligheter att minska fukt och mögelbildningar i ytterväggar.

Andra användningsområden: Flerbostadshus, fritidshus, husvagnar, fartyg, förbättring av drag i öppna spisar, vindsutrymmen och sanitära installationer mm.

Aspiromatic passar alla typer av värmekällor
och alla bränsleslag: Olja, gas, ved och kol.

Rådgivning och installationshjälp om så önskas.

T. STÅHL BYGG AB

Besöksadress: Hilledalsgatan 44-46

Box 22011, 400 72 Göteborg. Tel. 031-23 12 41 | Fax. 031-51 42 05

The bed of your dreams.

Hästens
www.hastens.com

MONTÉ

Många komb. och träslag

Lamino
med pall i
olika färger
och träslag!

Lagervara.

STOLAB

Lilla Åland

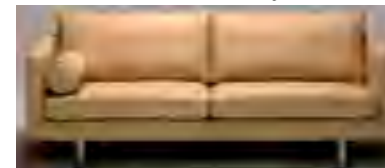
Lagervara.

GAD Stor
utställning

från Gotland köper du naturligtvis hos oss!

Handy klassisk soffa i många
kombinationer och färger!

Samsas Jättepaddan

BRUNO MATHSSON

BYT NU!
Fri transport
eller hämtpris.
Vi tar gamla
möbler med.

Mejers

GÖTEBORGSVÄGEN 29, MÖLNDAL TEL. 031-27 27 10

(vid lasarettet) Fri parkering direkt vid ingången - Välkomna!

Öppet: Månd 9³⁰-19, tisd-fred 9³⁰-18, lörd 10-14

RADON

Dricker du ohälsosamt
radioaktivt vatten?

Radonett är Europas mest sålda
och effektiva radonavskiljare.

RADONETT

- reningsgrad av radon 97–99,9 %
- tar bort svavelväte
- höjer pH-värdet till ca 7,5

Kontakta din VVS-installatör
eller ring oss så hjälper vi dig.

Radonett
ger dig och dina barn
ett sunt och friskt
vatten!

Tel: 0248-102 78 www.radonett.com info@radonett.com

Nytt vattenfilter, eller
service på ditt gamla

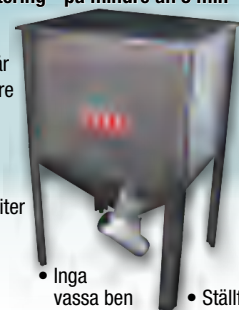
Kontakta oss på 0302-25590
info@h2ofilterteknik.se

PELLETSFÖRRÅD

Enkel och snabb montering - på mindre än 5 min
(pat. konstruktion)

- En hel säck (16 kg) får
plats på gallret, mindre
risk för spill

- Två storlekar
365 eller 750 liter

- Inga
vassa ben
- Ställfötter

www.janateknik.se

Svarvaregatan 12, KUNGÄLV
Tel. 0303-591 65, Fax. 0303-598 44
e-mail: janne@janateknik.se

Ny bil?

Skyddar Lacken i årtal ...

- Aldrig mer vax !
- Lätt att tvätta !
- Tål avfettning !
- Aktiv i 6 år !

BILVÅRDCENTER

Stora Höga 0303-77 77 35
e-post: bilvard@telia.com

Fukt i din krypgrund?

BOKA EN BESIKTNING av
din krypgrund hos oss.

Ring oss på 031-754 46 00.

Dags att ta upp båten

Vi har Fogelsta båtupptagningsvagnar för din båt
Alltid hemma till låga priser!

KODE Butiken: 0303-502 90
Öppet: vardagar 9-18
lördag 9-13
MARIN & MASKIN AB www.kodemarin-maskin.se

Har du egen borrhod eller grävd brunn?

Med Enwas filter får du garanterat friskt
och klart vatten.

Om vattnet är bräckt (salt) klarar vi
det med vår RO-teknik.

Vi har lång erfarenhet inom vatten-
reningsteknik och har stor kunskap inom
filtrerings- och avsaltningsteknik.

Kontakta Enwa för mer information om
hur du får rent vatten.

ENWA

Backa Strandgata 8, 422 46 Hisings Backa
Tel 031-742 92 50 **www.enwa.se**

Vi SYR och stoppar om

dynor och gardiner till inredning
för hem, restaurang och övrig
offentlig miljö.

Skumplast tillskärs efter mått och mallar.
Många olika kvalitéer.

GALANT-PLAST AB

Odinsplatsen 2 (hpl. Ullevi N) • Tel: 031-15 28 16
Vard. 9-18, lörd. 10-14 • **www.galantplast.se**

Nyhet! LADY SUPREME FINISH

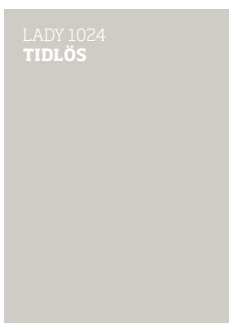
MAGI UPPSTÅR när du kombinerar LADY Pure Color och LADY Supreme Finish. Använd gärna samma kulör på vägg, snickerier och möbler. Supermatta väggar står i stilfull kontrast till blanka lister och detaljer vilket gör att interiören upplevs komplett och enhetlig.

LADY Supreme Finish är en helt ny och modern snickerifärg som ger en jämn, vacker och extremt slitstark yta. Suverän utflytning gör det enkelt att få ett bestående och vackert resultat på detaljer som dörrar och lister.

LADY inspirationsfilm

För att kunna läsa av QR-koden behöver du en mobil med kamera och programvara som läser QR-koder.

Kulörproverna och kulörerna på bilderna kan avvika från originalkulörerna.

Njut och bli inspirerad av de nya kulörerna i vår färgkarta och på www.jotun.se

NYHET!

LADY. När bara det bästa är gott nog.

Följande sidor
går endast i södra
upplagan.

Jotun Sverige AB, Box 151, 421 22 Västra Frölunda. Telefon 031-69 63 00, Fax 031-69 63 97

Klangfärgsgatan 8, Västra Frölunda
Tel. 031-69 07 20. www.fargivast.se
40 | Villa&Fritid nr 7 / 2011

Långedragstv 102, Västra Frölunda
Tel. 031-29 95 01. www.fargspecialisten.se

Aschebergsg. 23, Göteborg
031-711 00 20. www.fargkallan.se

Althallen, Gitarrgatan 2
031-45 11 34. www.lassesfarg.nu

Hela historien från grottmålningar till graffiti

Det finns inga kulturer utan konst. Viljan att avbilda och berätta är lika naturlig för människan som för fåglar att bygga bo. Men konsten har tagit sig radikalt olika uttryck genom tiderna. Vad fanns för ursprungliga avsikter med alla dessa konstverk, och hur kan vi förstå dem i dag? Hur kommer det sig att konsten blomstrade under vissa perioder men inte under andra? **Det här**

är konst är en ambitiös, överflödande rik konsthistoria som guidar oss genom världens mest ikoniska bildkonstverk - dem vi ofta stöter på när vi bläddrar i en tidning, besöker museer eller hittar som omslag på böcker. Vi får följa konstens utveckling period för period och möta varje konstgenre, från måleri och skulptur till konceptkonst och performance.

Konstverk som kan representera en hel period eller rörelse lyfts fram och analyseras i detalj avseende alltifrån färgval och bildspråk till teknik, vilket ger oss en möjlighet att tolka konstverkens betydelse som aldrig förr.

Stephen Farthing, Norstedts

Lättare vedklyvning

Att hugga ved har tidigare varit förunnat den som är stor och stark. Men en mysig kväll framför brasan ska inte kräva en skogshuggare.

Fiskars nya generation yxor gör vedhuggning både enklare och säkrare.

Yxan har en bra balans mellan huvud och skaft, rundade eggar och ett stötskyddat och bekvämt handtag som gör det enkelt för den nya generationens skogshuggare. Yxans huvud är integrerat med bladet för att utnyttja krafterna på bästa sätt, och det ultralätta och hållbara Fibercomp™-handtaget minimerar trötthet och gör yxan närmast okrossbar.

Vinnare Krysset nr 6/11

1:a pris, ett lottpaket

Petra Bengtsson, Åsa

2:a - 5:e pris, två trisslotter

Bengt Hellgren, Vallda

Göran Malmeström, Mölndal

Mona Larsson, Landvetter

Inger Lindahl, Västra Frölunda

INGENTING ÄR OMÖJLIGT

Montering • Reparation • Lagerförsäljning

Industri & villa • Nät • Stolpar • Grindar

Björkgläntevägen 1 • Onsala

0300-214 94 • 0708-88 48 71 • 0708-88 48 73

www.kungsbackastangsel.se

Med en annons i **Villa&Fritid**
när du över 100 000 villaägare.

LUFTVÄRMEPUMPAR SOM SPAR MER – LÄNGRE!

Installerade med 6 års helgaranti

NYHET!
6 års
HEL
GARANTI

Panasonic
ideas for life

FLAGSHIP
your best energy savings

COP 5,52
testad av SP

HUR MYCKET KAN DU SPARA? NÄR VI SETT DITT HUS FÅR DU VETA!

RING OSS IDAG FÖR EN KOSTNADSFRI HUSANALYS:

KYL & VÄRMESERVICE
SERVICE INSTALLATION FÖRSÄLJNING
VÄRMEPUMPAR - LUFTKONDITIONERINGAR - KYLANLÄGGNINGAR

Anemongatan 4, Kungsbacka
0708 - 10 33 11
mail:m1.hansson@netatonce.net

SKÖRDEFEST PÅ TJOLÖHOLMS SLOTT

När skörden är bärgad ställs det till med fest på Tjolöholms gods.

DEN 8-9 OKTOBER säljer ett femtiotal halländska matproducenter höstens nyskördade och närproducerade delikatesser i godsets stora sädesmagasin.

Foto: Thomas Carlén

BESÖKARNA FÅR SMAKA PÅ ALLEHANDA GODSAKER och kan köpa med sig halländsk kvalitetsmat hem till helgens middag. I den gamla manegen tipsar halländska upplevelseföretag om västkustens smultronställen. I slottets salar och salonger får besökarna följa med på en halländsk smaksafari och träffa de halländska matproducenterna som berättar om årets matnyheter och halländska klassiker. - Skördefesten på Tjolöholms Slott är Västsveriges mest genuina upplevelseevenemang för familjen där livet på landsbygden står i fokus, berättar projektledare Maria Förssell Six från Tjolöholms Slott.

SMÅHUSTAXERING SÅ BLIR DITT NYA TAXERINGSVÄRDE - TITTA PÅ INTERNET

Skatteverket öppnade nyligen e-tjänsten "Fastighetsdeklaration, småhus". Med e-tjänsten kan man se sitt förslag till nytt taxeringsvärde eller e-deklarerera sitt småhus redan innan man fått pappersblanketten i brevlådan.

Totalt 2,3 miljoner småhusägare får i månadsskiftet september-oktober ett förslag på taxeringsvärde eller en fastighetsdeklaration hemsänt.

Men redan nu kan alla som har e-legitimation se förslaget till nytt taxeringsvärde för sitt småhus, fastighetsdeklarerera eller ändra uppgifter i förslaget via Skatteverkets e-tjänst för fastighetsdeklaration av småhus. E-tjänsten har dessutom utvecklats och gjorts mer användarvänlig.

- **NYTT FÖR I ÅR** är att man via e-tjänsten enklare kan se den egna fastigheten på en så kallad

riktvärdekarta och få uppgift om vilka försäljningar som skett i det egna värdeområdet och som påverkat taxeringsvärdenivån. Där kan man också jämföra värdena i angränsande värdeområden. Vi tror att denna funktion kommer intressera många småhusägare, säger Erik Rydelid verksamhetsutvecklare på Skatteverket.

- **E-TJÄNSTEN UNDERLÄTTAR** för fastighetsägarna eftersom den är enkel att använda, minskar risken för fel och spar tid. Dessutom får man en kvittens på att man lämnat in sina uppgifter, säger Erik Rydelid.

Till och med barn vet att det bor monster i källaren.

I fuktiga, mörka och kalla kryppgrunder trivs alla möjliga kryp. Allt från stora spindlar till förrädisk mögel. Problem som kan kosta dig både hus och hem. Hittills har över 200 000 hushåll hållt monstren borta med hjälp av avfuktare från Wood's. Gör det du också.

Avfuktare ger en värmepumpseffekt! Fuktig luft innehåller energi som frigörs när vattnet övergår till flytande form. För varje liter utvunnet vatten ger värmepumpseffekten ytterligare 800W i form av värme.

WOOD'S LÖSER ALLA DINA FUKTPROBLEM

Wood's har avfuktare för olika ändamål. För mer info besök www.woods.se eller prata med din närmaste återförsäljare:

Källare
WOOD'S
ED50

Torkrum
WOOD'S
MDC16

Badrum
WOOD'S
TDR36

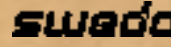
DS15 drar ut den onödiga fukten med upp till 7 liter per dygn! Det gör det nästa omöjligt för mögel att få fäste i kryppgrunden. Till DS15 ingår även en trådlös fuktmätare (Värde 695 kr).

Torkar & värmer

Wood's

AVFUKTARE FROM CANADA

GÖTEBORG Järnbröderna, Prevex Sijön&Hisingsbacka, Järnartiklar Enocson MÖLNDAL Jicon Works PARTILLE Hemmabutiken MÖLNLYCKE Mölnlycke Trä LINDOME Lindome Järn Bygg & Foder HÖNÖ Olinders Järn KUNGÄLV Kungälv Trä LILLA EDET Vallby Bygg STENUNGSUND Kallbergs (Hemma) BOVALLSTRAND Sofenäs Trä STRÖMSTAD Hemma HALMSTAD Comfort FALKENBERG Falkenbergs Trä (Woody) VARBERG Varbergs Trä (Woody) HYLTEBRUK Hylte Lantmän VALLBERGA Vallberga Lantmän FRILLESÅS Lantmännen